

Sport- en beweegmonitor 2024

Gemeente Gennepe

Dit rapport is een uitgave van Huis voor de Sport Limburg, Sittard, [25/06/2024].

© Huis voor de Sport Limburg 2019. Niets uit deze publicatie mag gekopieerd of anderszins overgenomen worden zonder overleg met Huis voor de Sport Limburg of de opdrachtgever.

Inhoud

Samenvatting	5
1. Inleiding.....	8
2. Sport- en beweegmonitor inwoners 13 jaar en ouder	9
2.1 Inleiding.....	9
2.2 Beweegrichtlijnen	10
2.3 Sportdeelname en -frequentie onder de totale inwoners	11
2.4 Redenen om te sporten	14
2.5 Sportvoorkeuren	15
2.6 Organisatievorm sportbeoefening	17
2.7 Locatie sportbeoefening	18
2.8 Sportaccommodaties	20
2.9 Sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte.....	22
2.10 Niet sporten	24
2.11 Vrijwilligerswerk.....	25
2.12 Gennep doet mee	27
3. Sport- en beweegmonitor voor inwoners met een beperking	28
3.1 Beweegrichtlijnen, sportdeelname en -frequentie.....	28
3.2 Redenen om te sporten	29
3.3 Sportvoorkeuren	29
3.4 Organisatievorm sportbeoefening	30
3.5 Locatie sportbeoefening	30
3.6 Sportaccommodaties	30
3.7 Sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte.....	31
3.8 Niet sporten	32
3.9 Vrijwilligerswerk.....	32
3.10 Gennep Doet Mee.....	32
4. Sport- en beweegmonitor 4 t/m 12 jaar	33
4.1 Inleiding.....	33
4.2 Beweegrichtlijnen	33
4.3 Sporten.....	37
4.4 Buiten spelen	41
4.5 Bewegingsonderwijs	42
4.6 Sjors Sportief	44
4.7 Gennep Doet Mee.....	44
4.8 Zwemdiploma's	45
4.9 Toekomstwensen	46

5. Conclusie	47
Bijlage 1: onderzoeksopzet	48
Bijlage 2: literatuurlijst.....	50

Samenvatting

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten van de sport- en beweegmonitor 2024 per doelgroep weergegeven.

Sport- en beweegmonitor inwoners 13 jaar en ouder

49% van de volwassenen voldoet aan de Beweegrichtlijnen.

In de gemeente Gennep voldoet 49% van de inwoners van 18 jaar en ouder aan de Beweegrichtlijnen. Iets minder dan de helft van de volwassenen in gemeente Gennep beweegt voldoende voor een goede gezondheid. Mannen (52%) voldoen iets vaker dan vrouwen (47%) aan de Beweegrichtlijnen.

76% van de inwoners van 13 jaar en ouder heeft afgelopen jaar een sport beoefend. 71% van de inwoners voldoet aan de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO-norm), wat inhoudt dat zij minimaal twaalf keer per jaar sporten. Alhoewel het aantal inwoners dat voldoet aan de RSO-norm is gedaald in vergelijking met de resultaten uit 2019 (81%), komt het overeen met het landelijke gemiddelde dat voldoet aan de RSO-norm (71%).

Naarmate men ouder wordt sport men minder frequent en voldoet men daardoor minder vaak aan de RSO-norm. Tevens blijkt dat de inwoners van de gemeente Gennep die hoog zijn opgeleid (hbo, universitair) vaker sporten dan inwoners die laag of middelbaar zijn opgeleid.

Lichaamsbeweging en gezondheid zijn de belangrijkste motieven om te sporten.

Lichaamsbeweging en gezondheid zijn voor de inwoners van gemeente Gennep de belangrijkste motieven om te sporten. 92% geeft dit als reden op om te sporten. Daarnaast zijn opbouw van conditie, kracht of lenigheid (67%) en het doen van een leuke activiteit of plezier (60%) belangrijke drijfveren om te sporten.

Beperkte motivatie (35%), lichamelijke problemen of ziekte (33%) en tijdsgebrek (23%) worden het vaakst genoemd als belemmerende factoren om te sporten.

De sportvoorkeuren voor inwoners blijven nagenoeg gelijk.

Fitness, zwemsport en wandelsport zijn de meest beoefende sporten onder de inwoners van de gemeente Gennep. Als de resultaten worden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd of woonplaats zijn kleine verschuivingen in de top 5 meest beoefende sporten zichtbaar. Echter blijven fitness, zwemsport en wandelsport in veel gevallen terugkomen als meeste beoefende sporten.

Anders georganiseerd sporten blijft de meest populaire vorm van sportbeoefening.

35% van de inwoners in de gemeente Gennep sport anders georganiseerd (bv. via een commerciële aanbieder). In 2019 vond de sportbeoefening ook het vaakst plaats in anders georganiseerde vorm (35%). Deze trend zet zich voort.

Alhoewel er landelijk een afname is van het aantal leden bij een sportclub neemt in de gemeente Gennep de georganiseerde sport (aanbod door sportverenigingen en -bonden) onder de inwoners van 13 jaar en ouder door de jaren heen. In 2016 sportte 27% in georganiseerde sport, in 2019 was dit 29% en in 2024 31%.

Meer mensen sporten in de eigen gemeente.

82% van de inwoners van 13 jaar en ouder maakt gebruik van de sportaccommodaties of -voorzieningen in de openbare ruimte in gemeente Gennep.

De mate van tevredenheid over de sportaccommodaties is door de jaren heen licht gedaald. De mate van ervaren veiligheid van de sportaccommodaties is gelijk gebleven. De inwoners van 71 jaar

en ouder zijn het vaakst tevreden over de accommodaties (83%) en voelt zich daarbij ook het vaakst “altijd veilig” (79%). De leeftijdsgroep 13-20 jaar is het minst tevreden over de sportaccommodaties (65%) en de leeftijdsgroep 21-30 jaar voelt zich het minst vaak “altijd veilig” (41%).

Ongeveer een derde van de inwoners vindt de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte uitnodigend.

De mate waarin de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte uitnodigen tot beweging is de afgelopen jaren gedaald. In 2019 vond iets minder dan de helft (48%) van de inwoners de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte uitnodigend. In 2024 is dit gedaald tot 35%.

Onder de mensen die gebruik maken van de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte is de mate van tevredenheid over de jaren heen gelijk gebleven.

Gennep Doet Mee is bij een kwart van de inwoners bekend.

Gennep Doet Mee is bij iets meer dan een kwart van de inwoners bekend (26%). De bekendheid van Gennep Doet Mee is de afgelopen jaren achteruitgegaan (2016: 43%, 2019: 42%).

Iets minder dan de helft van de inwoners in de gemeente Gennep deed het afgelopen jaar vrijwilligerswerk.

47% van de inwoners van 13 jaar en ouder doet minimaal één keer per jaar vrijwilligerswerk. Het aantal vrijwilligers in de sportsector is de afgelopen jaren sterk gedaald. In 2016 deed nog 38% vrijwilligerswerk in de sport, in 2019 was dit 37%. In 2024 is dit gedaald naar 26%.

Sport- en beweegmonitor voor inwoners met een beperking

Het hebben van een beperking is van grote invloed op het voldoen aan de Beweegrichtlijnen.

Van de inwoners met een beperking voldoet 28% aan de beweegrichtlijnen. 56% geeft aan een sport te hebben beoefend in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek. 100% van de inwoners met een beperking die sport, doet dit minimaal twaalf keer per jaar en voldoet daarmee aan de RSO-norm.

Lichaamsbeweging en gezondheid is ook voor inwoners met een beperking binnen de gemeente Gennep de voornaamste reden om te sporten.

Voor inwoners met een beperking zijn lichaamsbeweging en gezondheid (94%), opbouw van conditie, kracht of lenigheid (61%) en het doen van een leuke activiteit of plezier (58%) de voornaamste redenen om te sporten.

Voor inwoners met een beperking zijn lichamelijke problemen of ziekte (79%) de voornaamste reden om niet te sporten. Daarnaast geeft 29% aan het sporten niet lang vol te kunnen houden, 29% ziet kosten als een drempel en 29% geeft aan dat zij geen mensen hebben om mee samen te sporten.

Top 3 meeste beoefende sporten blijft wederom gelijk.

Voor inwoners met een beperking zijn zwemsport, fitness en wandelsport wederom de meest beoefende sporten. Hiermee gepaard gaat dat meer dan een derde van de inwoners met een beperking gebruik maakt van zwembad Pica Mare.

Hoge mate van tevredenheid en veiligheid voor sportaccommodaties

92% van de inwoners met een beperking is (zeer) tevreden over de sportaccommodaties in de gemeente. Daarnaast voelt 61% van de inwoners met een beperking zich er “altijd veilig”. 39% ervaart de sportaccommodaties “meestal” als veilig.

Weinig gebruik van sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte.

33% van de inwoners met een beperking vindt de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte uitnodigend, 31% vindt deze niet uitnodigend en 36% “weet het niet”.

78% van de inwoners met een beperking gebruikt de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in openbare ruimte zelden tot nooit. Van de inwoners die de voorzieningen en mogelijkheden in de openbare ruimte wel gebruiken is slechts 4% ontevreden.

Sport- en beweegmonitor 4 t/m 12 jaar

Iets meer dan de helft van de kinderen voldoet aan de Beweegrichtlijnen.

51% van de respondenten van 4 tot en met 12 jaar voldoet aan de Beweegrichtlijnen voor kinderen. Alle kinderen bewegen minimaal 1-2 dagen per week één uur. 53% van de kinderen beweegt zelfs 5-7 dagen per week minimaal één uur. In vergelijking met meisjes bewegen jongens vaker elke dag minimaal één uur.

Het aantal kinderen dat elke dag lopend of fietsend naar school gaat stijgt.

60% van kinderen gaat 5 dagen per week lopend of fietsend naar school. In 2019 was dit 56%, wat betekent dat dit licht gestegen is. Het vervoer naar school is sterk afhankelijk van de leeftijd. Hoe ouder de kinderen zijn hoe vaker ze lopend of fietsend naar school gaan.

Bijna alle kinderen beoefenen een sport.

95% van de respondenten heeft afgelopen jaar een sport beoefend. De helft van deze kinderen sport zelfs meer dan twee keer per week. De sportfrequentie neemt toe naarmate de kinderen ouder worden.

Kinderen sporten voornamelijk omdat het leuk is.

96% van de kinderen sport omdat het leuk is. Ook de gezondheid van het kind (74%) en om samen met vrienden te zijn (53%) worden opgegeven als drijfveren om te sporten. De jonge leeftijd wordt het vaakst opgegeven als reden dat het kind niet sport.

Voetbal is de meest populaire sport onder jongens en dansen is het populairst bij meisjes.

Voetbal, zwemsport en danssport zijn de meest beoefende sporten onder de kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Uitgesplitst naar leeftijd zijn verschillen zichtbaar. De grote meerderheid van de jongens (59%) speelt voetbal, terwijl de danssport bij de meisjes het populairst is (41%).

Sporten bij een sportvereniging blijft in trek bij kinderen.

89% van de kinderen van 4 tot en met 12 jaar is lid van een sportvereniging. Hoe ouder de kinderen worden, hoe vaker ze lid zijn van een sportvereniging.

De daling onder het aantal kinderen dat meer dan vier keer per week buiten speelt zet door.

52% van de kinderen speelt meer dan vier keer per week buiten. In vergelijking met 2016 (61%) en 2019 (57%) neemt dit gestaag af. De jongere kinderen spelen vaker buiten dan de oudere kinderen.

Kinderen tevreden over het bewegingsonderwijs.

Het bewegingsonderwijs op school wordt door 80% van de kinderen als (heel erg) leuk ervaren. 23% heeft een neutrale mening over de gymles en slechts 4% vindt de gymles (helemaal) niet leuk. Jongens vinden de gymles vaker leuk dan meisjes.

Deelname aan Sjors Sportief en bekendheid van Gennep Doet Mee niet hoog.

24% van de kinderen heeft afgelopen jaar deelgenomen aan een activiteit van Sjors Sportief. Bij meisjes (31%) ligt dit aantal hoger dan bij jongens (18%).

27% van de kinderen van 4 tot en met 12 jaar is bekend met Gennep Doet Mee.

91% van de 12-jarige kinderen heeft zwemdiploma A.

Het hebben van een zwemdiploma hangt sterk af van de leeftijd. 89% van de kinderen uit groep 1 heeft geen zwemdiploma en 11% heeft zwemdiploma A behaald. Van de kinderen uit groep 8 heeft slechts 3% geen zwemdiploma, 91% zwemdiploma A en 85% zwemdiploma B. 62% van de kinderen uit groep 8 heeft het volledige ABC-zwemdiploma.

1. Inleiding

In 2015 is het beleidsplan 'Meedoen met sport en bewegen in de gemeente Gennep 2015-2018' vastgesteld. Inmiddels heeft de gemeente Gennep een nieuwe sport- en beweegvisie opgesteld en geeft de gemeente daarmee opnieuw de beleidskaders en ambities voor deze beleidsterreinen weer. Deze huidige sport- en beweegvisie loopt van 2023 tot 2030.

Om de resultaten van het beleidsplan uit 2015 te monitoren, is in 2016 een sport- en beweegmonitor uitgevoerd onder de inwoners in de gemeente Gennep. De eerste vervolgmeting heeft plaatsgevonden in 2016. Om de trends en ontwikkelingen in de gemeente verder in kaart te brengen heeft in 2019 een vervolgmeting plaatsgevonden. In 2024 is opnieuw een sport- en beweegmonitor uitgevoerd om deze trends en ontwikkelingen verder te kunnen volgen en de sport- en beweegvisie te kunnen monitoren. De resultaten van deze tweede vervolgmeting worden in dit rapport beschreven.

De sport- en beweegmonitor van 2024 is uitgevoerd onder inwoners van 13 jaar en ouder. Er is een afzonderlijke monitor uitgezet voor kinderen in de leeftijd 4 tot en met 12 jaar. Beide monitoren geven inzicht in het sport- en beweeggedrag van de inwoners in de betreffende leeftijdscategorie.

Na deze inleiding volgen in hoofdstuk 2 de resultaten van het onderzoek onder inwoners van 13 jaar en ouder. In hoofdstuk 3 worden de resultaten beschreven voor inwoners met een fysieke of verstandelijke beperking. De resultaten voor de kinderen tussen de 4 en 12 jaar worden beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de monitor voor inwoners van 13 jaar en ouder naast die van de monitor voor kinderen gelegd om een totaal beeld van het sport- en beweeggedrag van de inwoners van gemeente Gennep te krijgen. Daarbij worden ook de belangrijkste conclusies geschetst. Tot slot staat in de bijlage meer informatie over de onderzoekopzet en volgt de literatuurlijst.

2. Sport- en beweegmonitor inwoners 13 jaar en ouder

2.1 Inleiding

In totaal hebben 477 inwoners van 13 jaar of ouder, woonachtig in de gemeente Gennep, de sport- en beweegmonitor ingevuld.

Ten opzichte van de bevolkingssamenstelling van de inwoners van 13 jaar en ouder uit de gemeente Gennep is er een lichte ondervertegenwoordiging van de leeftijdsgroep 13-20 jaar en 21-30 jaar en een lichte oververtegenwoordiging van de leeftijdsgroep 61-70 jaar en 71 jaar en ouder.

Daarnaast is er een lichte ondervertegenwoordiging van het aantal mannen en een oververtegenwoordiging van het aantal vrouwen dat meegedaan heeft aan het onderzoek.

Tabel 2.1 Algemene gegevens (%)

Woonplaats	%	Leeftijd	%
Gennep	52	13-20 jaar	4
Heijen	13	21-30 jaar	4
Milsbeek	18	31-40 jaar	10
Ottersum	13	41-50 jaar	12
Ven-Zelderheide	3	51-60 jaar	20
Geen geldige woonplaats	1	61-70 jaar	26
		71 jaar en ouder	23
		Niet gespecificeerd	1

Geslacht	%	Beperking	%
Man	43	Fysieke of verstandelijk beperking	14
Vrouw	56	Geen beperking	85
Wil ik liever niet zeggen	1	Niet gespecificeerd	1

Afkomst	%	Opleiding	%
Nederland	95	Lager onderwijs	3
Elders	4	LBO, VBO, VMBO	8
Niet gespecificeerd	1	HAVO, VWO	8
		MBO	26
		HBO	36
		WO, universiteit	14
		Anders	5

Huishoudsituatie	%
Alleenstaand	15
Twee volwassenen, geen thuiswonende kinderen	49
Twee volwassenen, met thuiswonende kinderen	30
Één-ouder met thuiswonende(e) kind(eren)	2
Anders	4

2.2 Beweegrichtlijnen

In eerdere sport- en beweegmonitoren die zijn uitgevoerd in de gemeente Gennep is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen bekeken om te bepalen of de inwoners van de gemeente Gennep voldoende bewegen. Voor het huidige onderzoek is echter gekozen te werken met de Beweegrichtlijnen zoals deze in 2017 zijn opgesteld door de Gezondheidsraad. Hierdoor is de vergelijking met voorgaande sport- en beweegmonitoren niet exact met elkaar te maken, maar kunnen de resultaten beter vergeleken worden met landelijke en toekomstige cijfers. De Beweegrichtlijnen geven aan hoeveel beweging nodig is voor een goede gezondheid.

De Beweegrichtlijnen voor volwassenen luiden als volgt:

- Minstens 150 minuten per week matig intensief bewegen, verdeeld over diverse dagen.
- Minstens 2x per week spier- en botversterkende oefeningen doen.

Volgens de resultaten van de huidige sport- en beweegmonitor voldoet 49% van de volwassenen aan de beweegrichtlijnen.

Om uitspraken te kunnen doen over het percentage volwassenen dat voldoet aan de beweegrichtlijnen, is de leeftijdsgroep 13-20 jaar voor dit hoofdstuk buiten beschouwing gelaten. Een deel van deze leeftijdsgroep is namelijk geen volwassene en het includeren van deze groep kan daardoor vertekende resultaten opleveren.

In 2023 voldeed 44% van de Nederlanders ouder dan 17 jaar aan de beweegrichtlijnen (VZinfo, 2024b). Het aantal inwoners in gemeente Gennep dat in 2024 voldoet aan de Beweegrichtlijnen is hoger dan het landelijke gemiddelde uit 2023. Daarnaast is er een lichte stijging te zien rondom de Beweegrichtlijnen in gemeente Gennep. Volgens de Gezondheidsmonitor van de GGD voldeed in 2022 namelijk 47% van de inwoners in Gennep aan de beweegrichtlijnen (VZinfo, 2023).

2.2.1 Beweegrichtlijnen in relatie tot geslacht en leeftijd

Als wordt gekeken naar de relatie tussen het voldoen aan de beweegrichtlijnen en geslacht is te zien dat 52% van de mannen en 47% van de vrouwen voldoet aan de beweegrichtlijnen. Dit verschil is relatief klein. Ondanks dat de resultaten van de monitoren uit 2016 en 2019 niet vergeleken kunnen worden, kwam destijds naar voren dat er kleine verschillen in geslacht waren. In 2016 en 2019 voldeden mannen net iets vaker dan vrouwen aan de Beweegnorm. Die trend is in deze monitor ook zichtbaar.

Op basis van leeftijd is te zien dat de leeftijdsgroep 31-40 jaar het vaakst voldoet aan de beweegrichtlijnen (60%) en de leeftijdsgroep 71 jaar en ouder er het minst vaak aan voldoet (39%). De resultaten zijn weergegeven in tabel 2.2.

Tabel 2.2 Beweegrichtlijnen in relatie tot leeftijd (%)

Leeftijd	Voldoet aan beweegrichtlijnen
21-30 jaar	47
31-40 jaar	60
41-50 jaar	42
51-60 jaar	51
61-70 jaar	50
71 jaar en ouder	39

2.3 Sportdeelname en -frequentie onder de totale inwoners

76% van de inwoners in Gennep heeft in de afgelopen 12 maanden een sport beoefend. Echter, volgens de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) spreekt men pas van een sporter als de persoon minimaal twaalf keer per jaar heeft gesport (Sociaal en Cultureel Planbureau, 2018). 71% van de inwoners in gemeente Gennep sport minimaal twaalf keer per jaar en wordt dus gezien als sporter. Dit is een daling ten opzichte van de monitor uit 2019, waar dit destijds 81% van de inwoners bedroeg.

Landelijke voldeed in 2022 71% van de inwoners aan de RSO-norm (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2022). Dit komt overeen met het aantal inwoners in gemeente Gennep dat voldoet aan de RSO-norm.

2.3.1 Sportdeelname en -frequentie onder inwoners die een sport beoefenen

Zoals hierboven beschreven geeft 76% van de respondenten aan de afgelopen 12 maanden een sport te hebben beoefend. Van deze 76% sport 4% niet maandelijks en voldoen daarmee niet aan de RSO-norm. Het percentage niet-maandelijkse sporters is de afgelopen jaren gedaald, wat inhoudt dat de mensen die een sport beoefenen dit frequenter zijn gaan doen. Echter, het aantal inwoners dat wekelijks sport (1-2x per week en 3x of vaker) is gedaald. Zie tabel 2.3 voor de frequentie van de sportdeelname.

Tabel 2.3 Frequentie sportdeelname (%)

Sportfrequentie	2016	2019	2024
Minder dan 1x per maand	7	6	4
Gemiddeld 1-4x per maand	26	16	29
Gemiddeld 1-2x per week	37	41	37
Gemiddeld 3x of meer per week	30	37	30

Een rapport van NOC*NSF (n.d.) stelt dat de sportdeelname tijdens de coronacrisis sterk is gedaald en dat deze landelijk nog niet is teruggekomen op het oude niveau. Dit kan een verklaring zijn waarom de sportfrequentie in de gemeente Gennep van 2019 tot 2024 is afgenomen.

2.3.2 Frequentie sportdeelname in relatie tot geslacht

Als wordt gekeken naar de frequentie van sportdeelname in relatie tot geslacht zijn er geen grote verschillen te zien tussen mannen en vrouwen. In de monitor van 2019 waren de man-vrouw verschillen groter. In tabel 2.4 zijn de resultaten weergegeven.

Tabel 2.4 Frequentie sportdeelname in relatie tot geslacht (%)

Sportfrequentie	2019		2024	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Minder dan 1x per maand	5	7	5	4
Gemiddeld 1-4x per maand	13	20	26	32
Gemiddeld 1-2x per week	37	45	39	35
Gemiddeld 3x of meer per week	45	28	30	29

2.3.3 Frequentie sportdeelname in relatie tot leeftijd

In de huidige monitor is een splitsing gemaakt tussen de leeftijdscategorie 61-70 jaar en 71 jaar en ouder. Echter, in tabel 2.5 zijn deze twee leeftijdsgroepen samengevoegd, zodat de resultaten

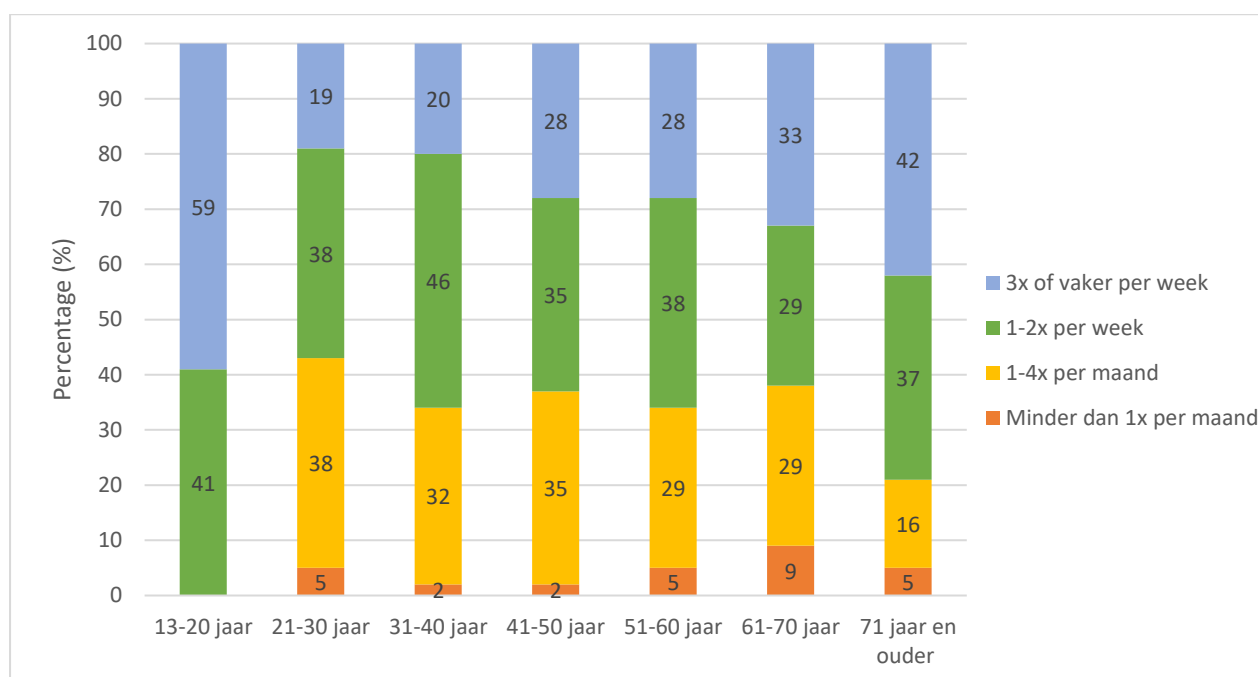
kunnen worden vergeleken met de vorige monitoren. Voor de leeftijd 61-70 jaar sport 75% minimaal 12 keer per jaar en voor de leeftijdsgroep 71 jaar en ouder is dit 58%.

Bij iedere leeftijdsgroep is er een daling zichtbaar als het gaat om sporters, zoals gedefinieerd volgens de RSO-norm. In iedere leeftijdscategorie sporten er, vergeleken met 2019, minder inwoners minimaal twaalf keer per jaar. De enige uitzondering hierop is de leeftijd 51-60 jaar, waarbij er juist een stijging is in het aantal sporters.

Tabel 2.5 Aantal sporters (volgens RSO-norm) in relatie tot leeftijd (%)

Leeftijdsgroep	2016	2019	2024
Jonger dan 21 jaar	85	93	86
21-30 jaar	87	100	81
31-40 jaar	77	87	70
41-50 jaar	86	88	73
51-60 jaar	80	66	75
61 jaar en ouder	81	75	67

De landelijke trend laat ook zien dat de sportdeelname met de leeftijd afneemt (Sociaal en Cultureel Planbureau, 2018). De deelname is namelijk afhankelijk van de leeftijd. Dit is ook terug te zien in gemeente Gennep, zie tabel 2.5. Echter, als de frequentie van sportdeelname wordt uitgesplitst naar leeftijd is te zien dat hoe ouder de inwoners worden, hoe frequenter er drie keer of vaker per week wordt gesport. In dit opzicht neemt de frequentie van sportdeelname niet af naarmate de leeftijd stijgt. De resultaten zijn weergegeven in figuur 2.1.

Figuur 2.1 Frequentie sportdeelname in relatie tot leeftijd

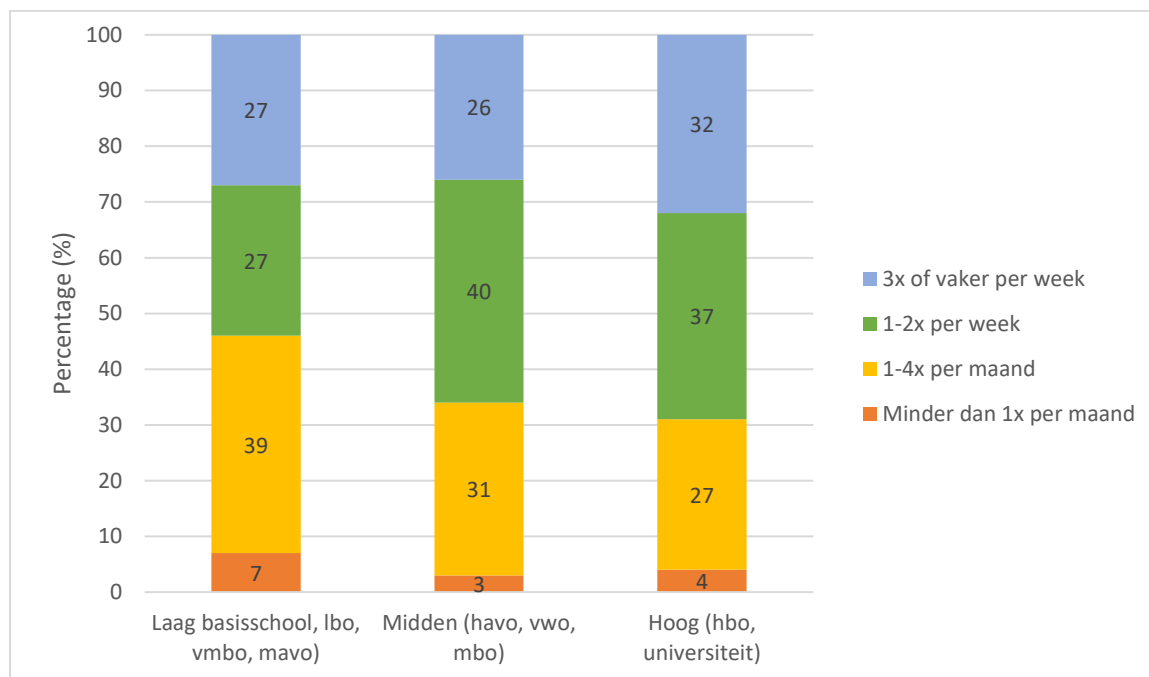
2.3.4 Frequentie sportdeelname in relatie tot opleidingsniveau

Ook het opleidingsniveau is van invloed op de sportdeelname. Mensen met een hoger opleidingsniveau sporten namelijk vaker dan mensen die lager opgeleid zijn. Landelijk zijn deze verschillen afgelopen jaren groter geworden (Sociaal en Cultureel Planbureau, 2018). Deze verschillen zijn ook in gemeente Gennep zichtbaar. In tabel 2.6 is te zien dat de kloof op het gebied van beweegdeelname tussen laag opgeleide en hoog opgeleide de afgelopen jaren groter is geworden. In 2019 was dit verschil nog maar 17%, terwijl het in 2024 21% betreft.

Tabel 2.6 Aantal sporters (volgens RSO-norm) in relatie tot opleidingsniveau (%)

Opleidingsniveau	2016	2019	2024
Laag (basisschool, lbo, vmbo, mavo)	61	68	55
Middelbaar (havo, vwo, mbo)	80	83	70
Hoog (hbo, universiteit)	87	85	76

Als de frequentie van sportdeelname wordt uitgesplitst per opleidingsniveau is te zien dat lager opgeleide inwoners minder vaak één of twee keer per week sporten, terwijl het aantal inwoners dat drie keer of vaker per week sport niet veel van elkaar verschilt. De resultaten zijn weergegeven in figuur 2.2.

Figuur 2.2 Frequentie sportdeelname in relatie tot opleidingsniveau

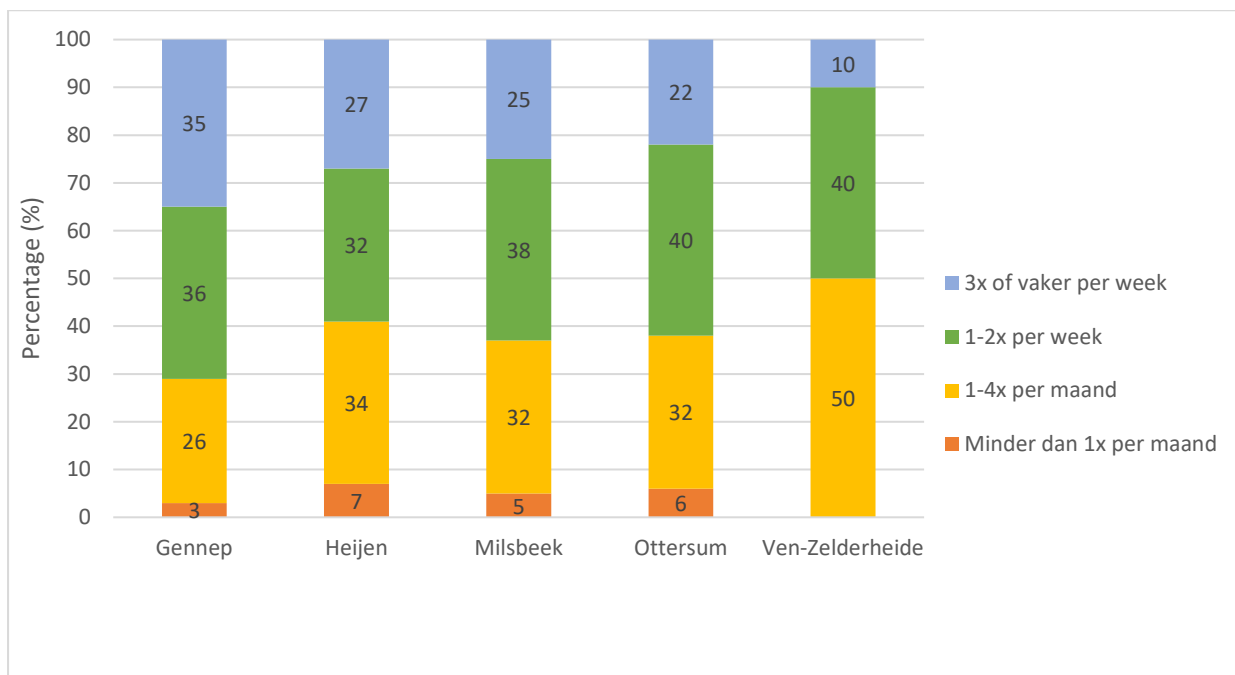
2.3.5 Frequentie sportdeelname in relatie tot woonplaats

Het aantal sporters uitgesplitst naar woonplaats laat zien dat het aantal in ieder kern is afgenomen. De daling is het grootst voor de kern Ottersum. Deze kern heeft het minst aantal sporters (62%), terwijl deze in 2019 het meeste aantal sporters had (90%). Het grootste aantal sporters in gemeente Gennep volgens de RSO-norm zijn te vinden in de kern Heijen (76%). In tabel 2.7 zijn de resultaten zichtbaar.

Tabel 2.7 Aantal sporters (volgens RSO-norm) in relatie tot woonplaats (%)

Woonplaats	2016	2019	2024
Gennep	80	78	72
Ottersum	84	90	62
Milsbeek	83	83	70
Heijen	85	85	76
Ven-Zelderheide	85	74	67

Kijkend naar de frequentie van sportdeelname op basis van de woonplaats is te zien dat in de kern Gennep de meeste wekelijkse sporters zijn (71%) en in de kern Ven-Zelderheide de minste (50%). Opvallend is ook het grote aandeel inwoners dat één tot vier keer per maand sport in de kern Ven-Zelderheide (50%). De kern Heijen heeft het grootste aantal inwoners dat minder dan één keer per maand sport (7%). De resultaten zijn weergegeven in figuur 2.3.

Figuur 2.3 Frequentie sportdeelname in relatie tot woonplaats

2.4 Redenen om te sporten

Onder de inwoners die afgelopen 12 maanden een sport beoefend hebben is geïnventariseerd wat de redenen zijn om te sporten. Lichaamsbeweging/ gezondheid wordt met 92% als voornaamste reden opgegeven, gevolgd door opbouw van conditie, kracht of lenigheid met 67% en het doen van leuke activiteit/ plezier met 60%.

In een onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) naar de redenen om te bewegen of te sporten, kwamen gezondheid, opbouw van conditie, kracht of lenigheid en leuk om te doen naar voren als voornaamste redenen om te sporten (Centraal Bureau voor Statistiek, 2023a). Dit komt overeen met de resultaten van de huidige sport- en beweegmonitor voor de gemeente Gennepe.

In vergelijking met voorgaande monitoren is opbouw van conditie, kracht of lenigheid het meest toegenomen (stijging van 11%) en lekker buiten zijn is het meest afgenomen (daling van 10%). Grote verschuivingen in de motieven om te sporten zijn niet zichtbaar. De resultaten zijn weergegeven in tabel 2.8.

Tabel 2.8 Redenen om te sporten (%)

Reden om te sporten	2016	2019	2024
Lichaamsbeweging/ gezondheid	94	91	92
Opbouw van conditie, kracht of lenigheid	57	56	67
Lekker buiten zijn	57	57	47
Leuke activiteit/ plezier	58	59	60
Afslanken/ uiterlijk	28	30	22
Uitlaatklep voor dagelijks leven/ ontspanning	45	48	43
Gezelligheid/ sociale contacten	46	48	48
Advies opvolgen van arts/ fysiotherapeut	9	8	8
Prestatie/ jezelf verbeteren	18	24	18
Competitie/ meten met anderen	9	13	9
Leren nieuwe vaardigheden	6	12	10

In tabel 2.9 zijn de motieven om te sporten uitgesplitst naar geslacht. Lichaamsbeweging/ gezondheid blijft voor zowel mannen (67%) als voor vrouwen (70%) de voornaamste reden voor sport. Echter, er zijn ook enkele verschillen te zien op basis van geslacht. Opbouw van conditie, kracht of lenigheid is voor vrouwen (55%) een belangrijkere reden om te sporten dan voor mannen (44%). Terwijl het doen van een leuke activiteit/ plezier voor mannen (52%) een belangrijker motief is dan voor vrouwen (39%).

Tabel 2.9 Redenen om te sporten in relatie tot geslacht (%)

Reden om te sporten	2019		2024	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Lichaamsbeweging/ gezondheid	88	94	67	70
Opbouw van conditie, kracht of lenigheid	56	61	44	55
Lekker buiten zijn	64	58	37	34
Leuke activiteit/ plezier	58	57	52	39
Afslanken/ uiterlijk	38	56	12	19
Uitlaatklep voor dagelijks leven/ ontspanning	45	50	34	30
Gezelligheid/ sociale contacten	22	38	38	33
Advies opvolgen van arts/ fysiotherapeut	28	21	4	7
Prestatie/ jezelf verbeteren	12	6	17	11
Competitie/ meten met anderen	15	10	9	4
Leren nieuwe vaardigheden	13	11	7	7

In vergelijking met voorgaande monitoren is te zien dat de reden gezelligheid/ sociale contacten bij mannen over de jaren is toegenomen (van 22% naar 38%), terwijl dit voor vrouwen is afgenomen (van 38% naar 33%).

2.5 Sportvoorkeuren

Aan de respondenten die hebben aangegeven afgelopen 12 maanden een sport te hebben beoefend is gevraagd welke sport(en) ze gedaan hebben. Hieruit blijkt dat fitness het meest wordt beoefend (31%). Fitness wordt gevolgd door zwemsport en wandelsport (beide 20%). Opvallend is dat nog 16% van de respondenten aangeeft een andere sport dan die uit de antwoordmogelijkheden te beoefenen. Bij deze vraag kon geen toelichting gegeven worden, waardoor niet achterhaald is wat deze andere sporten zijn.

Vergeleken met de monitoren van 2016 en 2019 is de top tien beoefende sporten veranderd. Padel is aan het rijtje toegevoegd, terwijl skiën/ langlaufen/ snowboarden (13^e plek in huidige monitor) uit het lijstje zijn verwijderd. Alhoewel wandelsport over de periode 2016-2019 met 32% op de eerste plek stond, is deze in de huidige monitor gedaald naar de derde plek (20%).

Tabel 2.10 Top tien beoefende sporten (%)

Sport	2016	2019	2024
Fitness (cardio/ kracht)	23	26	31
Zwemsport (excl. waterpolo)	13	13	20
Wandelsport	32	32	20
Hardlopen/ joggen/ trimmen	19	16	16
Wielrennen / mountainbiken / toerfietsen	15	18	15
Tennis	11	11	10
Veldvoetbal	7	9	8
Padel (buiten en binnen)	-	-	6
Volleybal	7	5	4
Aerobics/ steps/ spinning	9	6	4

Als de resultaten worden uitgesplitst naar geslacht worden verschillen tussen mannen en vrouwen duidelijk. Bij zowel mannen als vrouwen staan fitness, wandelsport en hardlopen/ joggen/ trimmen in de top 5 van vaakst beoefende sporten. Voor de mannen komt hier echter wielrennen/ mountainbiken/ toerfietsen en veldvoetbal bij en voor de vrouwen zwemsport en tennis. De resultaten worden weergegeven in tabel 2.11.

Tabel 2.11 Top 5 beoefende sporten in relatie tot geslacht (%)

Sport	Man	Sport	Vrouw
Fitness (cardio/ kracht)	20	Fitness (cardio/ kracht)	33
Wielrennen / mountainbiken / toerfietsen	20	Zwemsport (excl. waterpolo)	26
Wandelsport	11	Wandelsport	23
Hardlopen/ joggen/ trimmen	11	Hardlopen/ joggen/ trimmen	17
Veldvoetbal	11	Tennis	7

Als wordt gekeken naar de top vijf beoefende sporten in relatie tot leeftijd is te zien dat, ondanks de verschillen in leeftijd, veel dezelfde sporten terug komen in de top vijf. Fitness staat bij iedere leeftijdscategorie op plek één of twee. Wandelsport staat niet in de top vijf bij de jongste twee leeftijdscategorieën, maar wel bij de inwoners vanaf 31 jaar. Ten opzichte van de monitor uit 2019 zijn er geen opvallende verschillen in de top vijf per leeftijdsgroep. De resultaten zijn te zien in tabel 2.12.

Tabel 2.12 Top vijf beoefende sporten in relatie tot leeftijd (%)

13-20 jaar	%	21-30 jaar	%
Veldvoetbal	29	Fitness (cardio/ kracht)	48
Fitness (cardio/ kracht)	24	Hardlopen/ joggen/ trimmen	24
Hardlopen/ joggen/ trimmen	19	Wielrennen/ mountainbiken/ toerfietsen	19
Badminton	14	Veldvoetbal	19
Bowling	14	Zwemsport (excl. waterpolo)	19
31-40 jaar	%	41-50 jaar	%
Fitness (cardio/ kracht)	34	Fitness (cardio/ kracht)	22
Hardlopen/ joggen/ trimmen	20	Hardlopen/ joggen/ trimmen	20
Zwemsport (excl. waterpolo)	16	Wandelsport	15
Veldvoetbal	10	Veldvoetbal	13
Wandelsport	10	Tennis	11
51-60 jaar	%	61-70 jaar	%
Fitness (cardio/ kracht)	21	Fitness (cardio/ kracht)	22
Zwemsport (excl. waterpolo)	18	Wandelsport	22
Hardlopen/ joggen/ trimmen	14	Zwemsport (excl. waterpolo)	17
Wandelsport	14	Wielrennen/ mountainbiken/ toerfietsen	16
Wielrennen/ mountainbiken/ toerfietsen	11	Hardlopen/ joggen/ trimmen	9
71 jaar en ouder	%		
Zwemsport (excl. waterpolo)	17		
Fitness (cardio/ kracht)	16		
Wandelsport	13		
Tennis	9		
Wielrennen/ mountainbiken/ toerfietsen	7		

Gelet op de woonplaats van de inwoners is te zien dat de top vijf beoefende sporten niet veel veranderd. Echter, in Milsbeek komt de danssport en kickboksen in de top vijf te staan en in Ven-Zelderheide zijn korfbal, bootcamp en jeu de boules nieuwkomers in de top vijf, zie tabel 2.13.

Tabel 2.13 Tabel 13 Top vijf beoefende sporten in relatie tot woonplaats (%)

Gennep	%	Heijen	%
Fitness (cardio/ kracht)	28	Fitness (cardio/ kracht)	32
Zwemsport (excl. waterpolo)	22	Wandelsport	24
Wandelsport	20	Zwemsport (excl. waterpolo)	22
Hardlopen/ joggen	15	Hardlopen/ joggen	17
Tennis	12	Tennis	15
Milsbeek	%	Ottersum	%
Fitness (cardio/ kracht)	38	Fitness (cardio/ kracht)	34
Wandelsport	12	Hardlopen/ joggen	26
Danssport	11	Wandelsport	20
Kickboksen	8	Zwemsport (excl. waterpolo)	20
Zwemsport (excl. waterpolo)	6	Veldvoetbal	12
Ven-Zelderheide	%		
Fitness (cardio/ kracht)	20		
Zwemsport (excl. waterpolo)	20		
Korfbal	10		
Bootcamp	10		
Jeu de boules	10		

2.6 Organisatievorm sportbeoefening

Van de inwoners die een sport hebben beoefend, sport 33% als abonnee of lid van een fitnesscentrum of andere commerciële sportaanbieder, gevolgd door 31% die sport als lid van een sportvereniging.

De organisatievormen van sport kunnen gegroepeerd worden tot georganiseerde (aanbod door sportverenigingen en sportbonden), anders georganiseerde (aanbod door commerciële aanbieders) of ongeorganiseerde sport (zelf of in een groep in de openbare ruimte sporten, zonder tussenkomst van een sportaanbieder). Het grootste gedeelte van de inwoners in gemeente Gennep sport anders georganiseerd (35%). 31% sport georganiseerd en 26% ongeorganiseerd. Ten opzichte van 2019 zijn hier geen noemenswaardige verschillen in te zien, zie tabel 2.14.

Landelijk is er de afgelopen jaren een afname zichtbaar van het aantal leden bij een sportclub (NOC*NSF, n.d.). Gebaseerd op de resultaten van de huidige monitor geldt dit niet voor de gemeente Gennep. In Gennep neemt de georganiseerde sport afgelopen jaren namelijk licht toe.

Tabel 2.14 Organisatievorm sportbeoefening (%)

Organisatievorm	2016	2019	2024
Georganiseerd (sportvereniging)	27	29	31
Anders georganiseerd (commerciële aanbieders, evenement, sociale cultureel werk, beweegcoaches)	26	35	35
Ongeorganiseerd (zonder tussenkomst van sportaanbieder)	36	29	26
In een ander verband	11	7	8

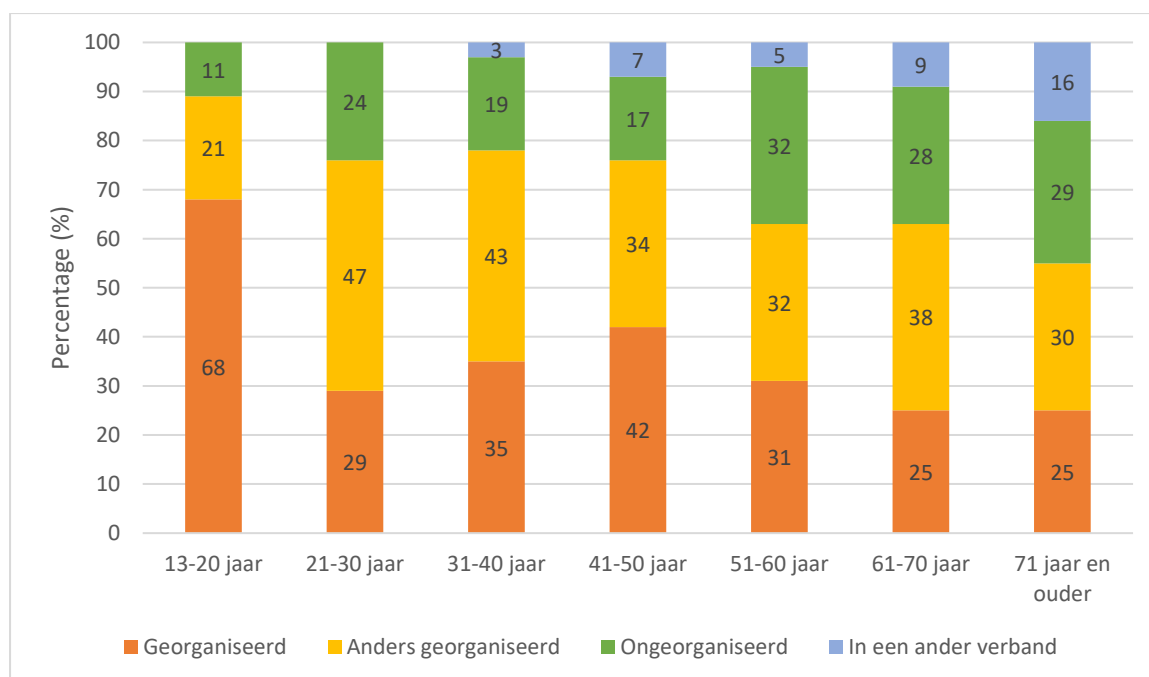
Mannen sporten het vaakst georganiseerd (36%), terwijl vrouwen het vaakst anders georganiseerd sporten (43%). Van de drie te onderscheiden vormen sporten zowel mannen als vrouwen het minst

vaak ongeorganiseerd, respectievelijk 30% en 22%. Tabel 2.15 vergelijkt de resultaten ook met de monitor uit 2019. Er zijn geen grote verschillen zichtbaar.

Tabel 2.15 Organisatievorm sportbeoefening in relatie tot geslacht (%)

Organisatievorm	2019		2024	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Georganiseerd (sportvereniging)	32	26	36	28
Anders georganiseerd (commerciële aanbieders, evenement, sociale cultureel werk, beweegcoaches)	29	41	25	43
Ongeorganiseerd	32	25	30	22
In een ander verband	7	8	9	7

De georganiseerde sport komt het vaakst voor bij de leeftijdsgroep 13-20 jaar. Hierbij sport 68% in georganiseerd verband. Sporten in ongeorganiseerd verband neemt toe naarmate de leeftijd stijgt en is daarmee het meest populair bij de leeftijd 71 jaar en ouder. Anders georganiseerd sporten, zoals bij een commerciële aanbieder, komt het vaakst voor bij de leeftijd 21-30 jaar. In figuur 2.4 zijn de resultaten per leeftijdsgroep weergegeven.

Figuur 2.4 Organisatievorm sportbeoefening in relatie tot leeftijd

2.7 Locatie sportbeoefening

De meerderheid van de sportende inwoners in de gemeente Gennep (66%) maakt voor de sportbeoefening gebruik van de sportaccommodaties in de eigen gemeente, zoals een voetbalveld, tennisbaan, sporthal, fitnesscentrum of zwembad. Dit is een stijging ten opzichte van de monitoren uit 2016 en 2019. Een mogelijke verklaring voor deze stijging is de bouw van de semipermanente sporthal in 2022. Door deze sporthal zijn er meer sporten binnen de gemeentegrenzen aangeboden.

Het gebruik van sportaccommodaties buiten de eigen gemeente en de sportvoorzieningen in de openbare ruimte zowel in als buiten de eigen gemeente zijn ten opzichte van de vorige monitoren gedaald. Met sportvoorzieningen in de openbare ruimte wordt bijvoorbeeld een park, bos, skatebaan of trapveldje bedoeld. Uit de gegevens is af te leiden dat 82% van de sportbeoefening op

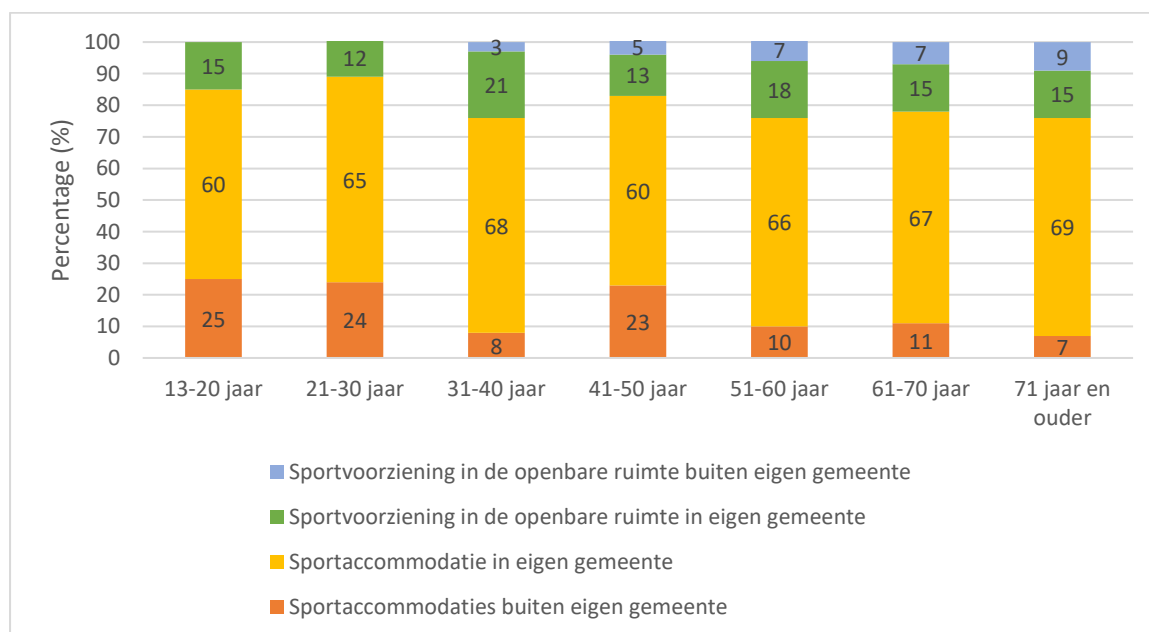
een locatie plaatsvindt binnen de eigen gemeente en 18% op een locatie buiten de eigen gemeente. De resultaten, inclusief de vergelijking met eerdere monitoren, zijn weergegeven in tabel 2.16.

Tabel 2.16 Locatie sportbeoefening (%)

Locatie sportbeoefening	2016	2019	2024
Sportaccommodatie in eigen gemeente	55	50	66
Sportaccommodatie buiten eigen gemeente	13	14	13
Sportvoorziening in openbare ruimte in eigen gemeente	23	26	16
Sportvoorziening in openbare ruimte buiten eigen gemeente	9	10	5
Sportbeoefening in eigen gemeente	78	76	82
Sportbeoefening buiten eigen gemeente	22	24	18

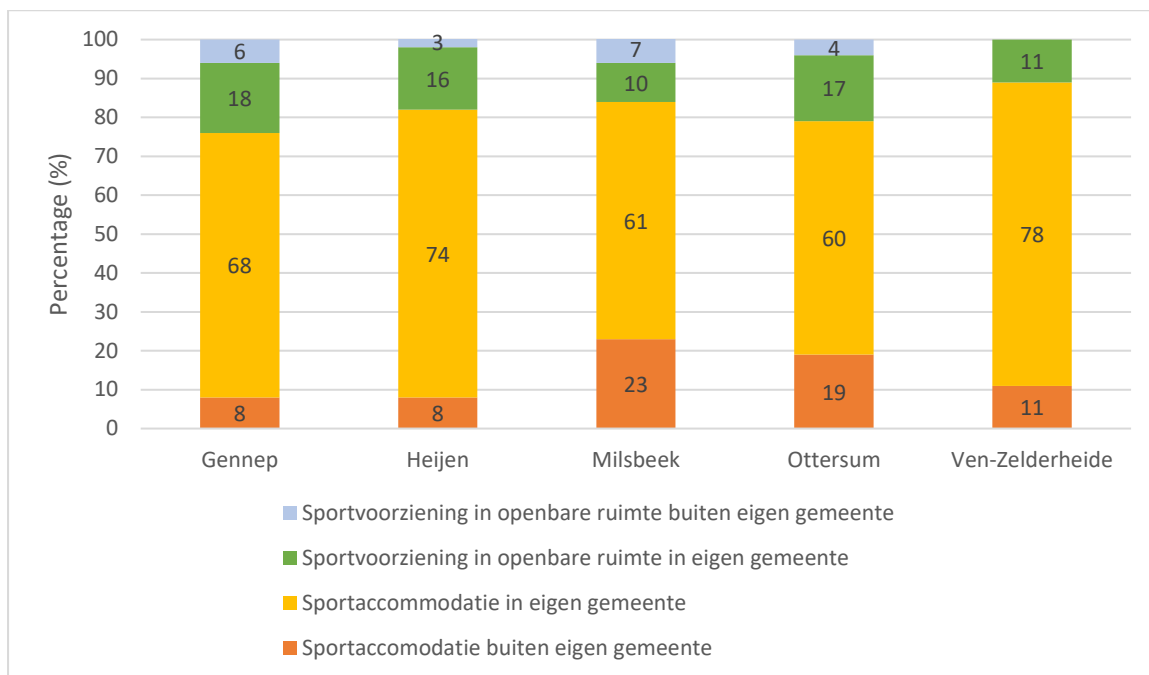
Op basis van geslacht zijn er enkele verschillen te zien betreft het sporten in en buiten de eigen gemeente. 28% van de mannen gebruikt sportaccommodaties en sportvoorzieningen in de openbare ruimte buiten de eigen gemeente, ten opzichte van 11% van de vrouwen.

Kijkend naar de relatie tussen leeftijd en de locatie van de sportbeoefening valt op dat de leeftijdscategorieën 13-20 jaar en 21-30 jaar het minst gebruik maken van de sportvoorzieningen in de openbare ruimte, maar relatief veel gebruik maken van de sportaccommodaties buiten de eigen gemeente. De leeftijdscategorie 31-40 jaar sport het minst vaak buiten de eigen gemeente, maar maakt wel het vaakst gebruik van de sportvoorzieningen in de openbare ruimte in de eigen gemeente. De resultaten hiervan zijn weergegeven in de figuur 2.5.

Figuur 2.5 Locatie sportbeoefening in relatie tot leeftijd

Als wordt gekeken wat de invloed is van de woonplaats op het gebruik van de sportvoorziening is te zien dat de inwoners uit de kern Milsbeek het vaakst een sport beoefenen buiten de eigen gemeente, dit geldt voor zowel het gebruik van sportaccommodaties als voorzieningen in de openbare ruimte. Inwoners uit de kern Ven-Zelderheide maken geen gebruik van voorzieningen in de openbare ruimte buiten de eigen gemeente. De resultaten zijn weergegeven in figuur 2.6.

Figuur 2.6 Locatie sportbeoefening in relatie tot woonplaats

2.8 Sportaccommodaties

Onder de respondenten die aan hebben gegeven een sport te hebben beoefend in de 12 maanden voorgaand aan het onderzoek is gevraagd welke sportaccommodatie in de gemeente Gennep het vaakst werd gebruikt. De antwoorden lopen net zoals in de monitor van 2019 erg uiteen. De sportaccommodaties die het vaakst genoemd worden zijn het fitnesscentrum (zoals Basic Fit, Fit District en Lifestyle HealthCenter) met 22% en zwembad Pica Mare met 16%. De overige accommodaties werd door 4% of lager van de respondenten ingevuld.

2.8.1 Padelbanen

87% van de respondenten geeft aan geen behoefte te hebben aan meer padel gelegenheden. 13% heeft deze behoefte wel. Van deze 13% geeft 24% aan meer binnen padelbanen te willen, 22% heeft meer behoefte aan buiten padelbanen en 54% geeft aan deze behoefte voor zowel binnen als buitenbanen te hebben. De behoefte aan padelbanen wordt niet beïnvloed door geslacht, leeftijd en woonplaats.

2.8.2 Tevredenheid sportaccommodaties

Onder de sportende respondenten is gevraagd naar de tevredenheid van de sportaccommodaties in de gemeente Gennep. 75% van de inwoners is (zeer) tevreden over de sportaccommodaties en slechts 3% is (zeer) ontevreden. 13% van de inwoners gaf op deze vraag aan geen mening te hebben. Vergelijken met de monitoren uit 2016 en 2019 is tevredenheid licht gedaald en de inwoners zonder mening toegenomen. De resultaten zijn weergegeven in tabel 2.17.

Tabel 2.17 Tevredenheid sportaccommodaties (%)

Mate van tevredenheid	2016	2019	2024
Zeer tevreden	29	40	33
Tevreden	53	48	42
Neutraal	9	6	9
Ontevreden	4	1	2
Zeer ontevreden	1	1	1
Geen mening	4	4	13

Qua tevredenheid in relatie tot geslacht zijn er geen grote verschillen. Opvallend is enkel dat bij de mannen niemand zeer ontevreden is over de sportaccommodaties. In relatie tot leeftijd is te zien dat de leeftijdscategorie 71 jaar en ouder het vaakst tevreden is (83%) en de inwoners van 13-20 jaar het minst vaak tevreden zijn (65%). Inwoners in de leeftijd 51-60 jaar zijn het vaakst ontevreden over de sportaccommodaties (12%).

De sportaccommodaties zijn te verdelen in gemeentelijke binnensportaccommodaties (bv. zwembad/ sporthal/ gymzaal), gemeentelijke buitensportaccommodaties (bv. sportparken/ tennisbanen) en overige sportaccommodaties. Er zijn qua tevredenheid geen grote verschillen zichtbaar tussen de binnen- en buitensportaccommodaties. De mate van tevredenheid uitgesplitst naar de binnen- en buitensportaccommodaties is te zien in tabel 2.18.

Tabel 2.18 *Tevredenheid sportaccommodaties, uitgesplitst naar binnen- en buitensportaccommodaties (%)*

Mate van tevredenheid	Binnensport-accommodaties			Buitensport-accommodaties			Overig		
	2016	2019	2024	2016	2019	2024	2016	2019	2024
Zeer tevreden	12	20	40	32	47	41	35	42	25
Tevreden	60	60	47	52	44	47	50	45	36
Neutraal	16	12	9	11	9	10	6	4	9
Ontevreden	9	4	2	4	0	2	2	0	2
Zeer ontevreden	3	0	1	0	0	0	0	1	2
Geen mening	0	4	1	1	0	0	7	6	26

Ondanks de hoge mate van tevredenheid over de sportaccommodaties kwam bij de toelichting vaak terug dat sportaccommodaties toe zijn aan renovatie of vernieuwing. Ook het behoud van het zwembad wordt hier meerdere malen genoemd. Op de vraag welke sportaccommodaties of -voorzieningen er missen in de gemeente Gennep worden veel verschillende antwoorden gegeven. De antwoorden die vaker terugkomen zijn: hockey, kunstgrasveld, pumptrackbaan en mountainbike routes.

2.8.3 Veiligheid van de sportaccommodaties

95% van de inwoners ervaart de sportaccommodaties altijd of meestal als veilig. Alhoewel het aantal inwoners dat zich altijd veilig voelt licht is gedaald ten opzichte van de monitor uit 2019, is de algehele mate van veiligheid afgelopen jaren gelijk gebleven. Ook het aantal inwoners dat de sportaccommodaties meestal niet of nooit als veilig ervaart is gelijk gebleven. De resultaten zijn weergegeven in tabel 2.19.

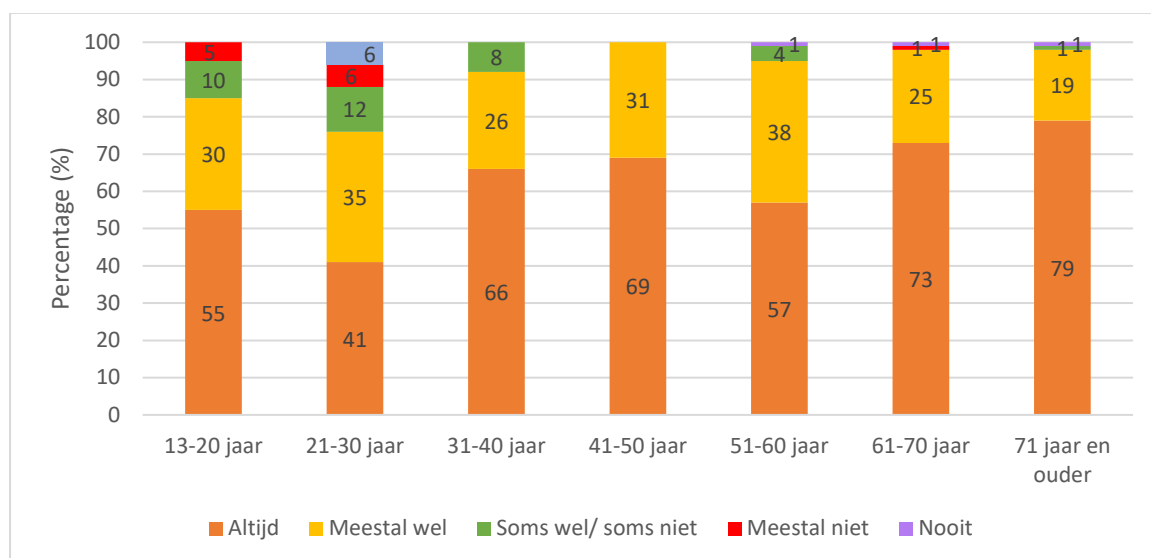
Tabel 2.19 *Mate van veiligheid bij sportaccommodaties (%)*

Mate van veiligheid	2016	2019	2024
Altijd	68	76	67
Meestal wel	26	21	28
Soms wel, soms niet	4	2	3
Meestal niet	1	0	1
Nooit	1	1	1

76% van de mannen ervaart de sportaccommodaties altijd als veilig, tegenover 60% van de vrouwen. Net zoals in de monitor uit 2019 voelen vrouwen zich minder vaak altijd veilig. Hiertegenover staat dat 0% van de vrouwen zich nooit veilig voelt, terwijl dit bij de mannen 2% is.

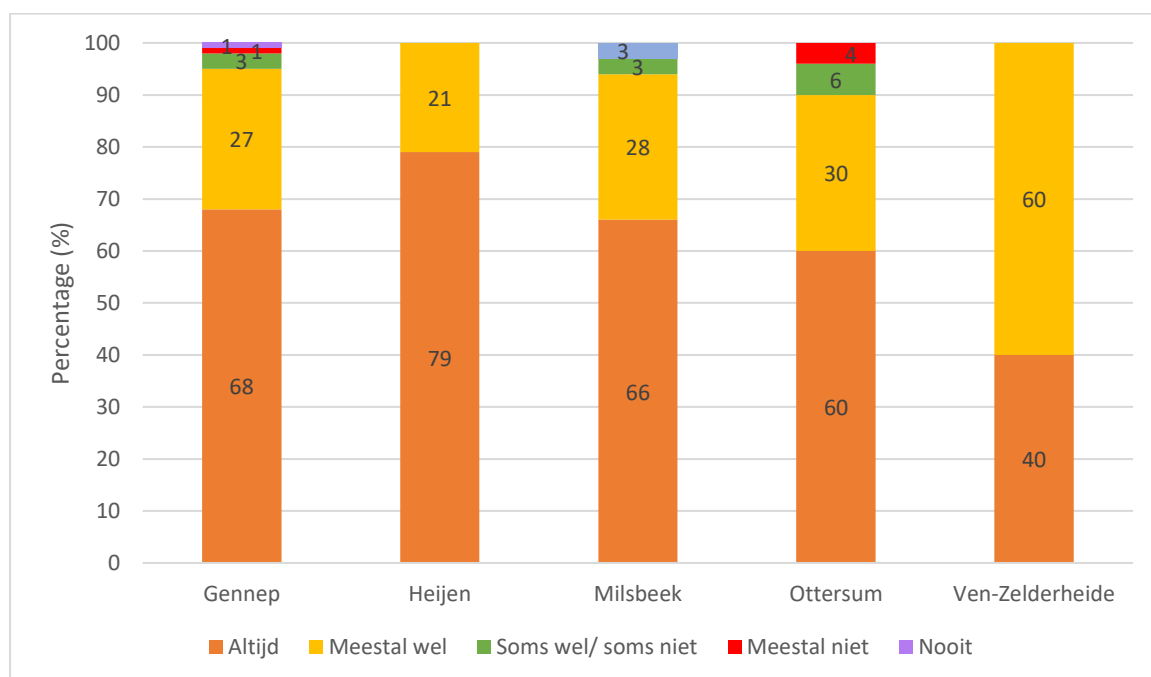
In relatie tot de leeftijd is te zien dat de inwoners van 21-30 jaar de minste veiligheid ervaart. Slechts 41% voelt zich altijd veilig en 6% voelt zich nooit veilig. De leeftijd 71 jaar en ouder ervaart met 79%

het vaakst de sportaccommodaties als altijd veilig. De mate van veiligheid in relatie tot de leeftijd is zichtbaar in figuur 2.7.

Figuur 2.7 Veiligheid sportaccommodaties in relatie tot leeftijd

Op basis van de woonplaats is te zien dat de inwoners van Heijen en Ven-Zelderheide zich het meest veilig voelt. In deze kernen omvatten de antwoordopties 'altijd' en 'meestal wel' namelijk 100% van de antwoorden.

Figuur 2.8 Veiligheid sportaccommodaties in relatie tot woonplaats

2.9 Sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte

Met sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte worden onder andere wandel- en fietspaden, natuurgebieden, basketbalpleintjes, skatebaan, trapveldje, tafeltennistafels en jeu de boules banen bedoeld. De resultaten op de vraag of de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in gemeente Gennep uitnodigen om te sporten zijn weergegeven in tabel 2.20. De leeftijdsgroep 21 tot 30 jaar vindt de sportvoorzieningen en -mogelijkheden het meest uitnodigend.

In de toelichting bij deze vraag wordt enkele keren veiligheid (bv. slechte trottoirs waardoor men bang is om te struikelen en veel industrie naast wandel- en fietspaden) en onderhoud (bv. hondenpoep en een treurige uitstraling) benoemd als reden voor het niet uitnodigend vinden van de voorzieningen en mogelijkheden.

Tabel 2.20 Mate waarin sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte uitnodigen om te sporten (%)

Mate van uitnodigen	2016	2019	2024
Ja	43	48	35
Nee	14	14	16
Weet ik niet	43	38	49

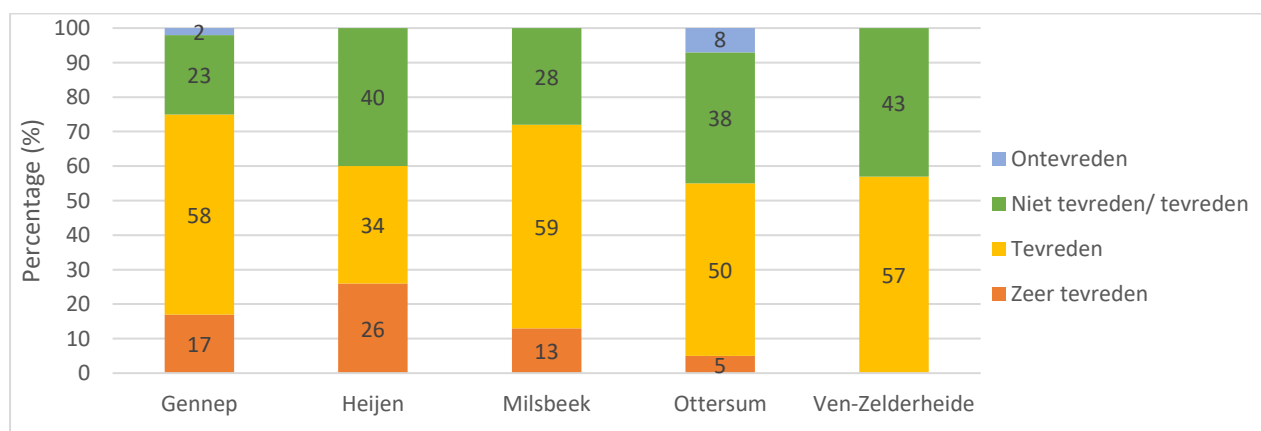
44% van de respondenten geeft aan de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte in gemeente Gennep nooit te gebruiken. 6% gebruikt de voorzieningen dagelijks, 27% gebruikt ze wekelijks, 5% maandelijks en 16% geeft aan ze zelden te gebruiken. Onder de respondenten die de voorzieningen en mogelijkheden gebruiken, werd gevraagd naar de tevredenheid. De resultaten hiervan zijn weergegeven in tabel 2.21.

Tabel 2.21 Tevredenheid sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte (%)

Mate van tevredenheid	2016	2019	2024
Zeer tevreden	7	10	16
Tevreden	59	61	53
Neutraal	18	13	29
Ontevreden	3	6	2
Zeer ontevreden	2	1	0
Geen mening	12	9	0

Geen enkele respondent heeft aangegeven zeer ontevreden te zijn met de sportvoorzieningen en -mogelijkheden. Slechts 2% geeft aan ontevreden te zijn. Gelet op de leeftijd is de leeftijdsgroep 41-50 jaar het meest neutraal. 84% van de respondenten uit de leeftijdsgroep 71 jaar en ouder is (zeer) tevreden en hebben daarmee de grootste mate van tevredenheid over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte.

Met 75% zijn de respondenten uit de kern Gennep het meest tevreden over de sportvoorzieningen en -mogelijkheden. Figuur 2.9 laat de relatie tussen de tevredenheid over de voorzieningen en -mogelijkheden en de woonplaats zien.

Figuur 2.9 Tevredenheid sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte in relatie tot woonplaats

Op de open vraag welke voorzieningen en mogelijkheden er in de openbare ruimte missen kwamen diverse antwoorden, zoals basket- en beachvolleybalveld, bowling- en golfbaan, buitenzwembad,

fitness parcours of toestellen, skatepark en pumtrackbaan. Maar ook betere bewegwijzering en verlichting op wandel- en fietspaden en openbare toiletten kwamen hierin terug. Ook geeft ongeveer 10% van de respondenten een antwoord dat gerelateerd is aan het zwembad en het behoud hiervan.

2.9.1 Beweeglint

22% van de respondenten gaf aan bekend te zijn met het Beweeglint dat zich in Gennep-West bevindt. Geslacht en leeftijd lijken geen invloed te hebben op de bekendheid van het Beweeglint. Enkel de woonplaats beïnvloedt de bekendheid. Van de respondenten die gehoord hebben van het Beweeglint woont 77% in de kern Gennep.

Van de 22% die bekend is met het Beweeglint heeft slechts 14% het Beweeglint in de 12 maanden voorgaand aan dit onderzoek gebruikt. 78% hiervan is woonachtig in de kern Gennep.

2.10 Niet sporten

24% van de inwoners van gemeente Gennep heeft in de afgelopen 12 maanden geen sport beoefend. Beperkte motivatie/ niet leuk om te doen wordt daarbij het vaakst aangegeven als reden om niet te sporten (35%), gevolgd door lichamelijke problemen/ ziekte (33%) en anders (24%). In tabel 2.22 is weergegeven welke redenen voor niet sporten werden benoemd.

Landelijk worden tijdsgebrek, te weinig motivatie en de gezondheid die het niet toelaat als voornaamste redenen aangeduid om niet te sporten (Centraal Bureau voor Statistiek, 2023a). Deze redenen komen ook in de huidige monitor naar voren, zie tabel 2.22.

Tabel 2.22 Redenen voor niet sporten (%)

Reden voor niet sporten	2024
Tijdsgebrek	23
Sportverenigingen zijn te prestatiegericht	5
Sporten is te duur	21
Onvoldoende op de hoogte over de sportmogelijkheden in de gemeente	4
Lichamelijke problemen / ziekte	33
Houd het niet zo lang vol	13
Het weer / de duisternis	9
Gevoel niet mee te kunnen komen	5
Geen of beperkte voorzieningen/mogelijkheden in de buurt	5
Geen mensen om samen mee te sporten en bewegen	14
Beperkte motivatie / niet leuk om te doen	35
Angst voor blessures	9
Anders	24

Van de respondenten die hebben aangegeven geen sport te hebben beoefend, geeft 39% aan wel (weer) zin te hebben om te sporten. In 2019 was dit 27% en in 2016 38%. De voornaamste reden om weer te gaan sporten is lichaamsbeweging/ gezondheid (50%), gevolgd door opbouw van conditie, kracht of lenigheid (14%). Deze redenen werden in de monitoren van 2016 en 2019 ook het vaakst aangeduid. Voor de huidige monitor staat afslanken/ uiterlijk en gezelligheid/ sociale contacten (beide 11%) op plek drie van redenen om te sporten, terwijl deze in de monitor van 2019 juist was gedaald ten opzichte van de resultaten van 2016. Opvallend is dat de antwoorden leuke activiteit/ plezier, advies opvolgen van arts/ fysiotherapeut, competitie met anderen en het leren van nieuwe vaardigheden niet terugkomen als reden om (weer) te gaan sporten.

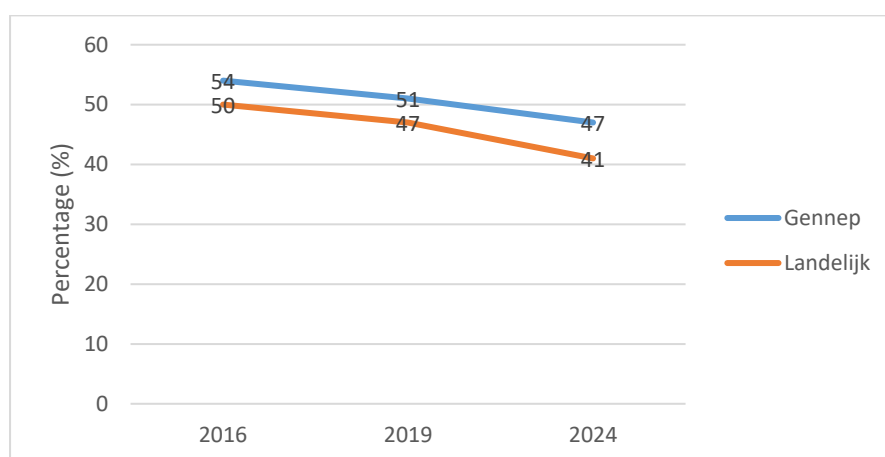
Bij de respondenten die (weer) willen gaan sporten is gevraagd wat zij nodig hebben om (weer) te gaan sporten. Op deze open vraag kwamen verschillende antwoorden, zoals betaalbare

sportmogelijkheden, meer motivatie, sportmaatje, tijd, niet vastzitten aan een contract, ruimere openingstijden en begeleiding/ coaching.

2.11 Vrijwilligerswerk

Uit de vragenlijst is naar voren gekomen dat 47% van de inwoners in gemeente Gennep in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligers werk heeft verricht. Dit percentage is gedaald ten opzichte van de monitoren uitgevoerd in 2019 en 2016, waarbij de percentages respectievelijk 54% en 51% waren.

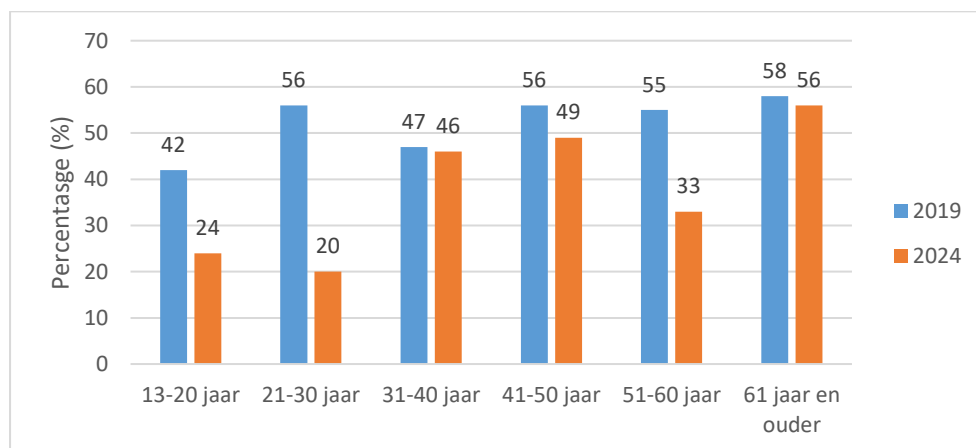
Volgens onderzoek van het CBS dat in 2022 is uitgevoerd doet 41% van de Nederlandse bevolking minimaal één keer per jaar vrijwilligers werk (Centraal Bureau voor Statistiek, 2023b). Alhoewel het percentage in de gemeente Gennep afgelopen jaren gedaald is, ligt het percentage inwoners dat vrijwilligers werk verricht hoger dan de landelijke cijfers. Het CBS verklaart de daling in het aantal vrijwilligers deels door de genomen coronamaatregelen, waardoor veel vrijwilligerswerk niet meer mogelijk was. De ontwikkelingen op het gebied van vrijwilligerswerk zijn weergegeven in figuur 2.10.

Figuur 2.10 Ontwikkelingen vrijwilligerswerk

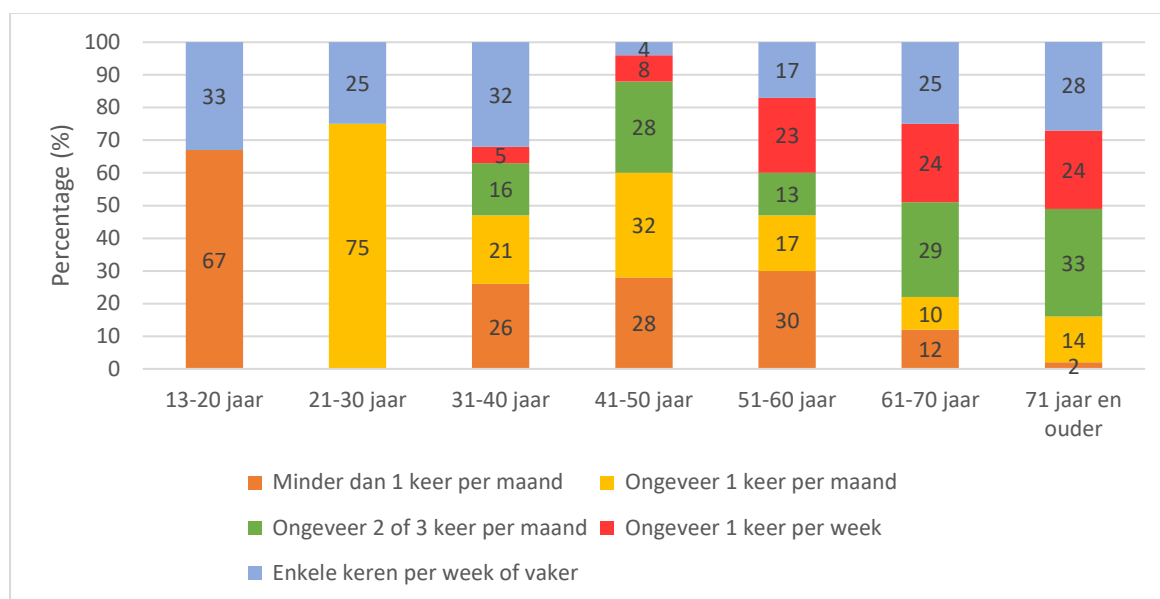
54% van de mannen en 41% van de vrouwen verricht vrijwilligerswerk. In de monitor van 2019 is zichtbaar dat 53% van de mannen en 55% van de vrouwen vrijwilligerswerk verrichten. Hieruit blijkt een grote daling in het aantal vrouwen dat vrijwilligerswerk verricht.

Gelet op de leeftijd verrichten inwoners van 61 jaar en ouder het vaakst vrijwilligerswerk (56%) en inwoners tussen de 21-30 jaar doen dit het minst vaak (20%). De resultaten zijn terug te vinden in figuur 2.11.

Figuur 2.11 Verrichten vrijwilligerswerk in relatie tot leeftijd. Note: in de gegevens van 2024 zijn de leeftijdscategorieën 61-70 jaar en 71 jaar en ouder samengevoegd om de vergelijking met 2019 te kunnen maken.

In figuur 2.12 is het verrichtte vrijwilligerswerk weergegeven in relatie tot leeftijd en frequentie. Hieruit blijkt dat naarmate men ouder wordt er maandelijks meer vrijwilligerswerk wordt verricht.

Figuur 2.12 Verrichten vrijwilligerswerk in relatie tot leeftijd en frequentie

Het vrijwilligerswerk is uitgesplitst naar de sector waarin het wordt verricht. De resultaten hiervan, en de vergelijking met vorige monitoren, worden weergegeven in tabel 2.23.

Mannen voeren het vaakst vrijwilligerswerk uit in de sectoren sport en sociaal-cultureel werk of wijkbeheer (beide 29%). Vrouwen doen dit het vaakst in de sector sociaal-cultureel werk of wijkbeheer (30%), gevolgd door de sector sport (23%). Volgens het CBS wordt landelijk het meeste vrijwilligerswerk uitgevoerd in de sector sport (13%) (Centraal Bureau voor Statistiek, 2023b).

Tabel 2.23 Vrijwilligerswerk per sector (%)

Sector	2016	2019	2024
Sport	38	37	26
Gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening	28	25	17
Onderwijs of kinderopvang	10	12	4
Sociaal-cultureel werk of wijkbeheer	26	26	24
Religieuze organisaties	9	7	6
Anders	26	22	23

Van de inwoners die vrijwilligerswerk verrichten binnen de sector sport, doet 43% dit binnen een vereniging waar hij/zij zelf actief is. Dit is een daling ten opzichte van vorige monitoren; 2016: 72% en 2019: 76%. De resultaten van het soort vrijwilligerswerk dat men verrichtte, samen met de vergelijking met de monitoren van 2016 en 2019, is weergegeven in tabel 2.24. Hieruit is te zien dat het grootste percentage vrijwilligers die zich inzet in de sport sector zich bezig houdt met de organisatie van wedstrijden of toernooien (39%), gevolgd door het uitvoeren van een bestuursfunctie en een rol als trainer, coach of leider (beiden 33%).

Tabel 2.24 Soort vrijwilligerswerk in de sport (%)

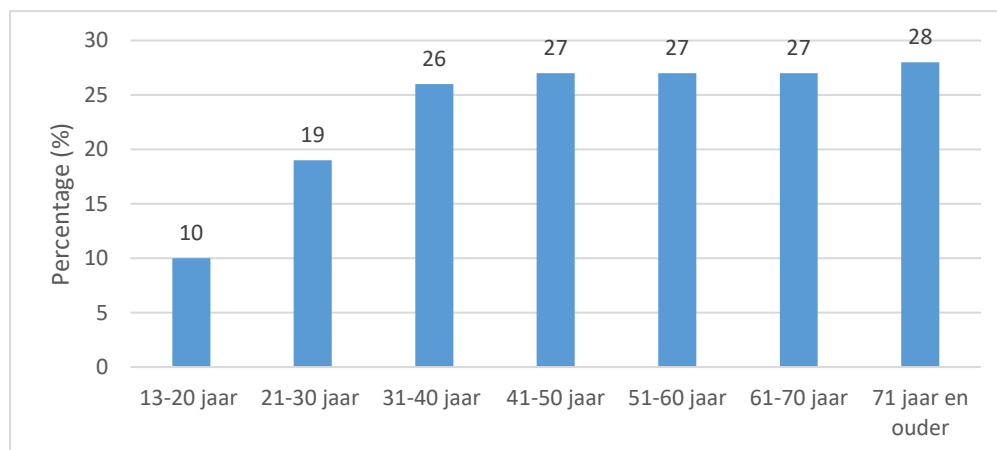
Soort vrijwilligerswerk in de sport	2016	2019	2024
Bestuursfunctie	23	34	33
Trainer / coach / leider	33	34	33
Scheidsrechter / grensrechter / lijnrechter / jurylid	19	15	17
Beheer / onderhoud / schoonmaak	18	18	19
Bar- of kantinediensten	21	27	31
Organisatie van wedstrijden of toernooien	20	19	39
Organisatie van sociale activiteiten	20	23	19
Communicatie of sponsoring	10	6	9
Anders	17	27	22

2.12 Gennep doet mee

Gennep Doet Mee is een initiatief om kinderen, ouderen en kwetsbare inwoners van de gemeente Gennep meer en beter in beweging te krijgen om zo een gezonde en actieve leefstijl onder haar inwoners te stimuleren. Dit initiatief wordt samen met lokale partners uit de gemeente Gennep uitgevoerd.

26% van de inwoners geeft aan bekend te zijn met Gennep Doet Mee. Dit is een daling ten opzichte van de monitoren die zijn uitgevoerd in 2016 (43%) en 2019 (42%). Van het aantal inwoners dat bekend is met Gennep Doet Mee is 35% man, 63% vrouw en 2% heeft hierbij het geslacht niet gespecificeerd. Dit is een verandering ten opzichte van de monitor uit 2019, waarbij de bekendheid van Gennep Doet Mee groter was onder mannen.

Net zoals bij vorig onderzoek is de bekendheid van Gennep Doet Mee bij de jongere inwoners het laagst en stijgt de bekendheid van het initiatief naarmate de inwoners ouder worden. Zoals te zien is in figuur 2.13 vlakt vanaf 31 jaar deze stijging af en blijft de bekendheid van het initiatief ongeveer gelijk.

Figuur 2.13 Bekend met Gennep doet Mee in relatie tot leeftijd

3. Sport- en beweegmonitor voor inwoners met een beperking

14% van de respondenten hebben aangegeven een beperking te hebben. Dit kan een fysieke of een verstandelijke beperking zijn. Aangezien sporten en bewegen voor deze doelgroep anders kan zijn in bijvoorbeeld beleving en mogelijkheden besteedt dit hoofdstuk specifiek aandacht aan de antwoorden van deze respondenten. Er wordt hierbij alleen gekeken naar de vragen die voor deze groep anders kunnen zijn.

Tabel 3.1 Algemene gegevens

Woonplaats	%	Leeftijd	%
Gennep	61	13-20 jaar	3
Heijnen	9	21-30 jaar	5
Milsbeek	14	31-40 jaar	6
Ottersum	14	41-50 jaar	10
Ven-Zelderheide	2	51-60 jaar	18
		61-70 jaar	26
		71 jaar en ouder	32

Geslacht	%	Afkomst	%
Man	34	Nederland	97
Vrouw	66	Elders	3

Huishoudsituatie	%	Opleiding	%
Alleenstaand	29	Lager onderwijs	8
Twee volwassenen, geen uitwonende kinderen	46	LBO, VBO, VMBO	12
Twee volwassenen met thuiswonende kinderen	14	HAVO, VWO	8
Één-ouder met thuiswonend(e) kind(eren)	2	MBO	25
Anders	9	HBO	32
		WO, universiteit	8
		Anders	7

Beperking	%
Lichamelijke beperking	39
Auditieve beperking (doof, slechthorend)	7
Visuele beperking (blind, slechtziend)	5
Verstandelijke beperking	8
Chronische aandoening (cara, hart- en vaatziekten, artrose, diabetes, reuma, rug aandoeningen, etc.)	74

3.1 Beweegrichtlijnen, sportdeelname en -frequentie

28% van de inwoners in Gennep met een beperking voldoet aan de beweegrichtlijnen en 72% voldoet niet aan de beweegrichtlijnen. Dit aantal ligt een stuk lager dan wanneer er wordt gekeken naar het gehele aantal inwoners in gemeente Gennep.

De gemeente Gennep gaat hierin mee met de landelijke trend, waarbij mensen met een beperking minder vaak voldoen aan de Beweegrichtlijnen. Echter, de aard van de beperking is van invloed op het percentage dat voldoet aan de beweegrichtlijnen (Alles over sport, 2020).

56% van de respondenten met een beperking geeft aan in de twaalf maanden voorgaand aan het onderzoek een sport te hebben beoefend. Als wordt gekeken naar de frequentie van de sportdeelname valt op dat 100% van deze mensen minimaal twaalf keer per jaar sporten. De inwoners met een beperking die een sport hebben beoefend voldoen hierdoor allemaal aan de RSO-norm voor sporter. 64% sport minimaal één keer per week en zijn daarmee wekelijkse sporters. De resultaten zijn zichtbaar in tabel 3.2.

Tabel 3.2 Sportfrequentie (%)

Sportfrequentie	2024
Minder dan 1x per maand	0
Gemiddeld 1-4x per maand	36
Gemiddeld 1-2x per week	26
Gemiddeld 3x of meer per week	38

3.2 Redenen om te sporten

Voor de inwoners met een beperking is de meest voorkomende reden om te sporten lichaamsbeweging/ gezondheid (94), gevolgd door opbouw conditie, kracht of lenigheid (61%) en het doen van een leuke activiteit/ plezier (58%). Alhoewel de verhoudingen licht verschillen met de resultaten van de totale bevolking in gemeente Gennep, is de top drie redenen om te sporten hetzelfde. Afvallen/ uiterlijk wordt door deze doelgroep maar door 8% gekozen als reden, terwijl dat 28% is onder de hele bevolking. In tabel 3.3 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 3.3 Redenen om te sporten (%)

Reden om te sporten	2024
Lichaamsbeweging/ gezondheid	94
Opbouw van conditie, kracht of lenigheid	61
Lekker buiten zijn	42
Leuke activiteit/ plezier	58
Afslanken/ uiterlijk	8
Uitlaatklep voor dagelijks leven/ ontspanning	39
Gezelligheid/ sociale contacten	39
Advies opvolgen van arts/ fysiotherapeut	22
Prestatie/ jezelf verbeteren	14
Competitie/ meten met anderen	3
Leren nieuwe vaardigheden	8

3.3 Sportvoorkeuren

In tabel 3.4 is te zien dat de inwoners met een beperking het vaakst zwemsport beoefenen (39%), gevolgd door fitness (31%). 25% van de inwoners geeft aan een andere sport te beoefenen dan die waar tussen gekozen kon worden. Wat is onbekend welke sporten dit betreft.

Tabel 3.4 Top vijf beoefende sporten (%)

Sport	2024
Zwemsport (excl. waterpolo)	39
Fitness (cardio/ kracht)	31
Wandelsport	17
Padel (buiten en binnen)	11
Bridge	8

3.4 Organisatievorm sportbeoefening

47% van de inwoners met een beperking sport in een anders georganiseerde organisatievorm, zoals bij een commerciële aanbieder, zie tabel 3.5. Net zoals bij de gehele bevolking is sporten in anders georganiseerd verband het populairst en sporten in ongeorganiseerd verband (zonder tussenkomst van sportaanbieder) de minst populaire organisatievorm.

Tabel 3.5 Organisatievorm sportbeoefening (%)

Organisatievorm	2024
Georganiseerd (sportvereniging)	21
Anders georganiseerd (commerciële aanbieders, evenement, sociale cultureel werk, beweegcoaches)	47
Ongeorganiseerd (zonder tussenkomst van sportaanbieder)	18
In een ander verband	14

3.5 Locatie sportbeoefening

De inwoners met een beperking sporten voor het overgrote deel in de eigen gemeente. 88% maakt gebruik van de sportaccommodaties en sportvoorzieningen in de openbare ruimte binnen gemeente Gennep. Slechts 12% sport buiten de gemeentegrenzen. Mensen met een beperking maken vaker gebruik van sportaccommodaties (85%) in vergelijking tot sportvoorzieningen in de openbare ruimte (15%). In tabel 3.6 zijn deze gegevens uitgesplitst.

Met sportvoorziening in de openbare ruimte worden in deze context een park, bos, basketbalpleintje, skatebaan, etc. bedoeld. Met sportaccommodatie worden een tennisbaan, sporthal, fitnesscentrum, voetbalveld, zwembad, etc. bedoeld.

Tabel 3.6 Locatie sportbeoefening (%)

Locatie sportbeoefening	2024
Sportaccommodatie in eigen gemeente	76
Sportaccommodatie buiten eigen gemeente	9
Sportvoorziening in openbare ruimte in eigen gemeente	12
Sportvoorziening in openbare ruimte buiten eigen gemeente	3

3.6 Sportaccommodaties

Van de mensen met een beperking die de twaalf maanden voorgaand aan dit onderzoek een sport hebben beoefend maakt 34% gebruik van zwembad Pica Mare. Dit komt overeen met de zwemsport die het vaakst door deze doelgroep wordt beoefend. Het zwembad wordt gevolgd door het fitnesscentrum (20%) en tennispark Gennep (9%). 17% geeft aan op een andere locatie te sporten dan mogelijk was volgens de antwoordopties.

Op de vraag welke sportaccommodaties of -voorzieningen er missen in de gemeente kwam naar voren dat er behoefte is aan meer buiten sportattributen in de buurt van Stichting Dichterbij. Op deze manier kunnen cliënten deze materialen gebruiken en in beweging komen.

3.6.1 Tevredenheid sportaccommodaties

De sportende respondenten is gevraagd in welke mate zij tevreden zijn over de sportaccommodaties. 92% is (zeer) tevreden over de accommodaties. De antwoorden ontevreden, zeer ontevreden en geen mening komen onder deze doelgroep niet voor, zie tabel 3.7.

Tabel 3.7 Mate van tevredenheid sportaccommodaties (%)

Mate van tevredenheid	2024
Zeer tevreden	53
Tevreden	39
Neutraal	8
Ontevreden	0
Zeer ontevreden	0
Geen mening	0

3.6.2 Veiligheid sportaccommodaties

61% van de sporters ervaart de sportaccommodaties altijd als veilig en 39% ervaart ze meestal als veilig. De opties soms wel, soms niet, meestal niet en nooit komen in deze doelgroep niet voor.

3.7 Sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte

Met sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte worden onder andere wandel- en fietspaden, natuurgebieden, basketbalpleintjes, skatebaan, trapveldje, tafeltennistafels en jeu de boules banen bedoeld. 33% van de inwoners met een beperking vindt de voorzieningen en mogelijkheden in de openbare ruimte uitnodigen, 31% vindt deze niet uitnodigend en 36% kiest voor de antwoordoptie 'weet ik niet'.

Als reden waarom de sportvoorzieningen en -mogelijkheden niet uitnodigend zijn wordt een aantal keer de ontoegankelijkheid voor mensen met een lichamelijke beperking aangeduid.

De meerderheid geeft aan de voorzieningen en mogelijkheden in de openbare ruimte zelden of nooit te gebruiken (78%). De resultaten zijn weergegeven in tabel 3.8.

Tabel 3.8 Gebruik sportvoorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte (%)

Gebruik sportvoorzieningen en -mogelijkheden in openbare ruimte	2024
Dagelijks	8
Wekelijks	8
Maandelijks	6
Zelden	22
Nooit	56

Onder de respondenten die gebruik maken van de sportvoorzieningen en -mogelijkheden is geïnterviewd in welke mate zij hier tevreden over zijn. 54% is (zeer) tevreden, 43% is neutraal en 4% is ontevreden.

3.7.1 Beweeglint

20% van de inwoners met een beperking is bekend met het Beweeglint in Gennep West. Van deze 20% heeft 75% het Beweeglint in de twaalf maanden voorgaand aan dit onderzoek gebruikt. Dit percentage is aanzienlijk hoger dan het percentage dat het Beweeglint heeft gebruikt onder de totale bevolking (14%).

3.8 Niet sporten

44% van de respondenten met een beperking hebben in de twaalf maanden voorgaand aan het onderzoek geen sport beoefend. Van deze groep sport 79% niet meer wegens lichamelijke problemen/ ziekte. Interessant om te vermelden is bij de mensen die wel sporten lichamelijke beweging/ gezondheid op nummer één staat om juist te sporten. Lichamelijke gesteldheid is een belangrijke drijfveer, maar ook een belangrijke belemmering als het gaat om het beoefenen van een sport.

De reden 'houd het niet zo lang vol', 'sporten is te duur', 'geen mensen om samen mee te sporten en bewegen' staan met 29% op plek twee om niet te sporten. Tabel 3.9 geeft de resultaten weer.

Tabel 3.9 Redenen voor niet sporten (%)

Reden voor niet sporten	2024
Tijdgebrek	7
Sportverenigingen zijn te prestatiegericht	11
Sporten is te duur	29
Onvoldoende op de hoogte over de sportmogelijkheden in de gemeente	7
Lichamelijke problemen / ziekte	79
Houd het niet zo lang vol	29
Het weer / de duisternis	7
Gevoel niet mee te kunnen komen	11
Geen of beperkte voorzieningen/mogelijkheden in de buurt	11
Geen mensen om samen mee te sporten en bewegen	29
Beperkte motivatie / niet leuk om te doen	18
Angst voor blessures	11
Anders	11

Van de mensen die niet sporten geeft 36% aan wel de behoefte te hebben om te gaan sporten. 64% geeft aan deze behoefte niet te hebben. Lichaamsbeweging/ gezondheid en gezelligheid/ sociale contacten zijn de enige opgegeven redenen waarom respondenten mogelijk weer gaan sporten.

Op de open vraag wat er moet gebeuren om ervoor te zorgen dat iemand gaat sporten, werden verschillende antwoorden gegeven. Goedkoper aanbod, een sportmaatje, minder lichamelijke klachten/ blessures en weten wat er in de omgeving is voor mensen met een beperking (specifiek voor mensen in een rolstoel) worden hierbij aangegeven.

3.9 Vrijwilligerswerk

47% van de inwoners met een beperking heeft de twaalf maanden voorgaand aan het onderzoek vrijwilligerswerk uitgevoerd. Met 3% is onderwijs/ kinderopvang de minst populaire sector voor vrijwilligerswerk. 13% doet vrijwilligerswerk in de sport. De sector sociaal-cultureel werk/ wijkbeheer/ religieuze organisatie en de sector gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening is gelijk met beiden 27%. 30% geeft aan dit in een andere sector te doen.

3.10 Gennep Doet Mee

Gennep Doet Mee is een initiatief om kinderen, ouderen en kwetsbare inwoners van de gemeente Gennep meer en beter in beweging te krijgen. Dit initiatief wordt samen met lokale partners uit de gemeente Gennep ingevuld.

Van de mensen met een beperking is slechts 22% bekend met Gennep Doet Mee, tegenover 78% die hier niet bekend mee is.

4. Sport- en beweegmonitor 4 t/m 12 jaar

4.1 Inleiding

237 kinderen van 4 tot en met 12 jaar uit de gemeente Gennep hebben de sport- en beweegmonitor ingevuld. In onderstaande tabellen worden de algemene kenmerken van de kinderen weergegeven.

Ten opzichte van de bevolkingssamenstelling van de inwoners van 4 tot en met 12 jaar uit de gemeente Gennep is er een lichte oververtegenwoordiging van de 10- en 11-jarigen kinderen en een lichte ondervertegenwoordiging van de 4- en 12-jarigen.

Tabel 4.1 Algemene gegevens

Groep	%	Leeftijd	%
1	8	4 jaar	6
2	12	5 jaar	10
3	12	6 jaar	9
4	7	7 jaar	11
5	11	8 jaar	8
6	12	9 jaar	11
7	17	10 jaar	17
8	14	11 jaar	18
Brugklas	7	12 jaar	10

Geslacht	%	Geboorteland	%
Jongen	51	Nederland	96
Meisje	49	Elders	4

Geboorteland vader	%	Geboorteland moeder	%
Nederland	93	Nederland	92
Elders	7	Elders	8

Woonplaats	%	Beperking	%
Gennep	51	Fysieke of verstandelijke beperking	1
Heijen	14	Geen beperking	99
Milsbeek	16		
Ottersum	14		
Ven-Zelderheide	5		

De resultaten van deze monitor worden bij de meeste vragen vergeleken met de resultaten uit de monitoren uit 2016 en 2019, mits deze voor handen zijn. Echter, belangrijk om hierbij te vermelden is dat de monitoren uit 2016 en 2019 enkel kinderen uit groep 5 tot en met groep 8 bedroegen. De huidige monitor betreft alle basisschool kinderen, dus van groep 1 tot en met groep 8.

4.2 Beweegrichtlijnen

In eerdere sport- en beweegmonitoren die zijn uitgevoerd in de gemeente Gennep is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen bekeken om te bepalen of de kinderen voldoende bewegen. Voor het huidige onderzoek is echter gekozen te werken met de Beweegrichtlijnen zoals deze in 2017 zijn opgesteld door de Gezondheidsraad. Hierdoor is de vergelijking met voorgaande sport- en beweegmonitoren niet exact te maken, maar kunnen de resultaten beter vergeleken worden met landelijke en toekomstige cijfers.

De Beweegrichtlijnen voor kinderen tot 18 jaar luiden als volgt:

- Minimaal 60 minuten per dag matig of zwaar intensief bewegen.
- Minstens 3x per week spier- en botversterkende oefeningen doen.

De Nederlandse Norm Gezond Bewegen limeerde zich enkel tot de 60 minuten per dag matig of zwaar intensief bewegen, waarbij de bot- en spierversterkende oefeningen niet benoemd worden.

Volgens de resultaten van de huidige sport- en beweegmonitor voldoet 51% van de respondenten aan de beweegrichtlijnen. Volgens gegevens van het Centraal Bureau voor Statistiek voldeed 60% van de kinderen tussen de 4 en 11 jaar in 2023 aan de Beweegrichtlijnen (VZinfo, 2024a). Het aantal kinderen dat in gemeente Gennep voldoet aan de Beweegrichtlijnen is hiermee lager dan het landelijke niveau.

4.2.1 Bewegen

In dit hoofdstuk wordt er gerefereerd naar matig tot zwaar intensief bewegen. Hieronder vallen buiten spelen (zoals touwtje springen, skateboarden), renspelletjes, klimmen op het klimrek, voetballen of straat, etc.

53% van de kinderen beweegt 5 tot 7 dagen per week minimaal 1 uur. De optie (bijna) nooit komt niet terug in de antwoorden, dit wil zeggen dat alle kinderen die de vragenlijst hebben ingevuld minimaal 1-2 dagen 1 uur per week bewegen. Dit is een verbetering ten opzichte van de monitoren uit 2016 en 2019 waar de optie '(bijna) nooit' wel nog voorkwam. De resultaten zijn weergegeven in tabel 4.2.

Tabel 4.2 Frequentie bewegen (%)

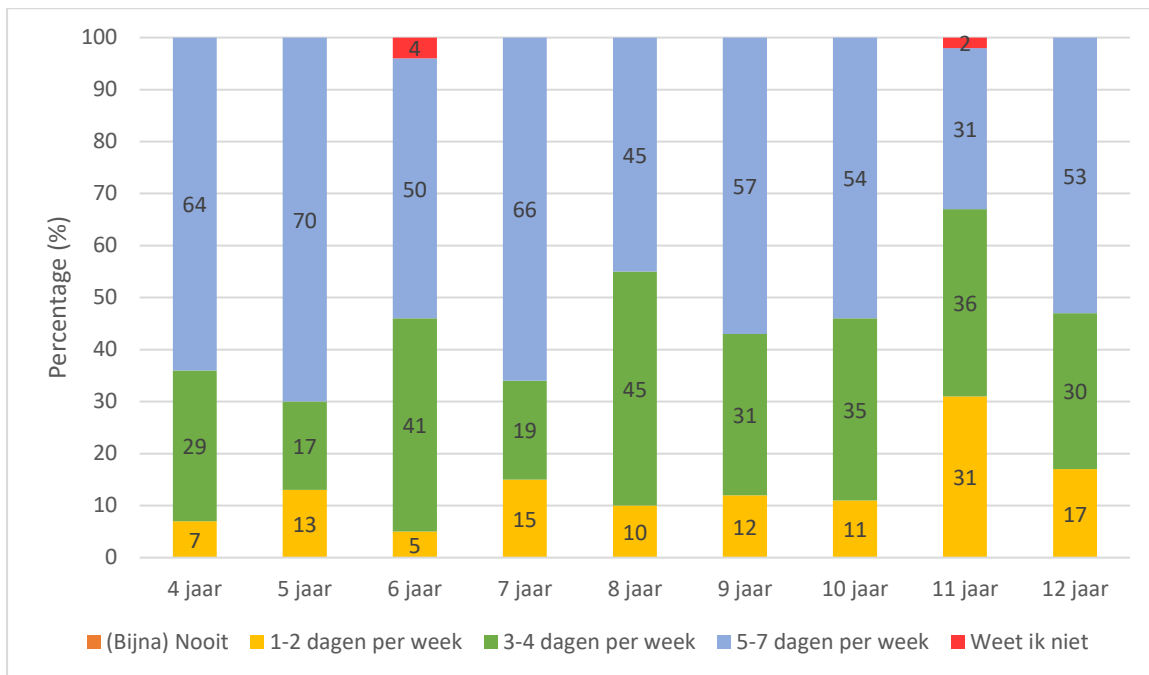
Frequentie	%
(Bijna) nooit	0
1-2 dagen per week	14
3-4 dagen per week	32
5-7 dagen per week	53
Weet ik niet	1

De frequentie van het bewegen in relatie tot geslacht is weergegeven in tabel 4.3. Er is te zien dat meisjes iets hoger scoren op 1-2 dagen per week één uur bewegen en dat jongens iets hoger scoren bij 5-7 dagen per week één uur bewegen. Dit laatste verschil is ook zichtbaar in de resultaten van 2016 en 2019. De daling in 5-7 dagen één uur bewegen die in 2019 geconstateerd werd voor zowel jongens als meisjes, is weer terug naar het niveau zoals dit in 2016 was.

Tabel 4.3 Frequentie bewegen in relatie tot geslacht (%)

Frequentie	2016		2019		2024	
	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes
(Bijna) nooit	2	3	3	4	0	0
1-2 dagen per week	16	15	12	14	11	19
3-4 dagen per week	27	32	37	43	32	32
5-7 dagen per week	55	50	48	39	57	49

De 11-jarigen kinderen bewegen het minst vaak 5-7 dagen per week minimaal één uur per dag (31%). De 5-jarigen kinderen bewegen het vaakst 5-7 dagen per week minimaal één uur per dag (70%). De resultaten zijn weergegeven in figuur 4.1.

Figuur 4.1 Frequentie minimaal 1 uur bewegen in relatie tot leeftijd

4.2.2 Vervoer naar school

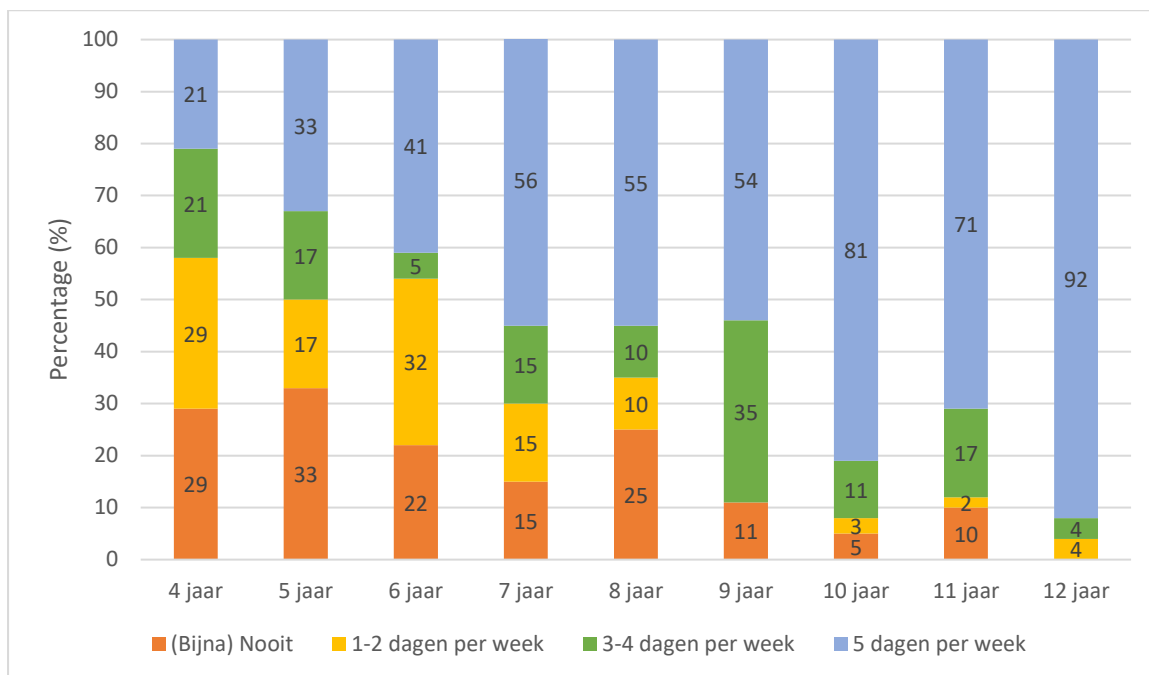
Het merendeel van de kinderen (60%) gaat alle dagen lopend of fietsend naar school. Ten opzichte van de monitor uit 2019 is hier een kleine stijging in te zien. Het aantal kinderen dat (bijna) nooit lopend of fietsend naar school gaat is licht afgenomen. De resultaten zijn zichtbaar in tabel 4.4.

Tabel 4.4 Lopend en fietsend naar school (%)

Frequentie	2016	2019	2024
(Bijna) nooit	11	18	15
1-2 dagen per week	6	11	10
3-4 dagen per week	15	15	15
5 dagen per week	68	56	60

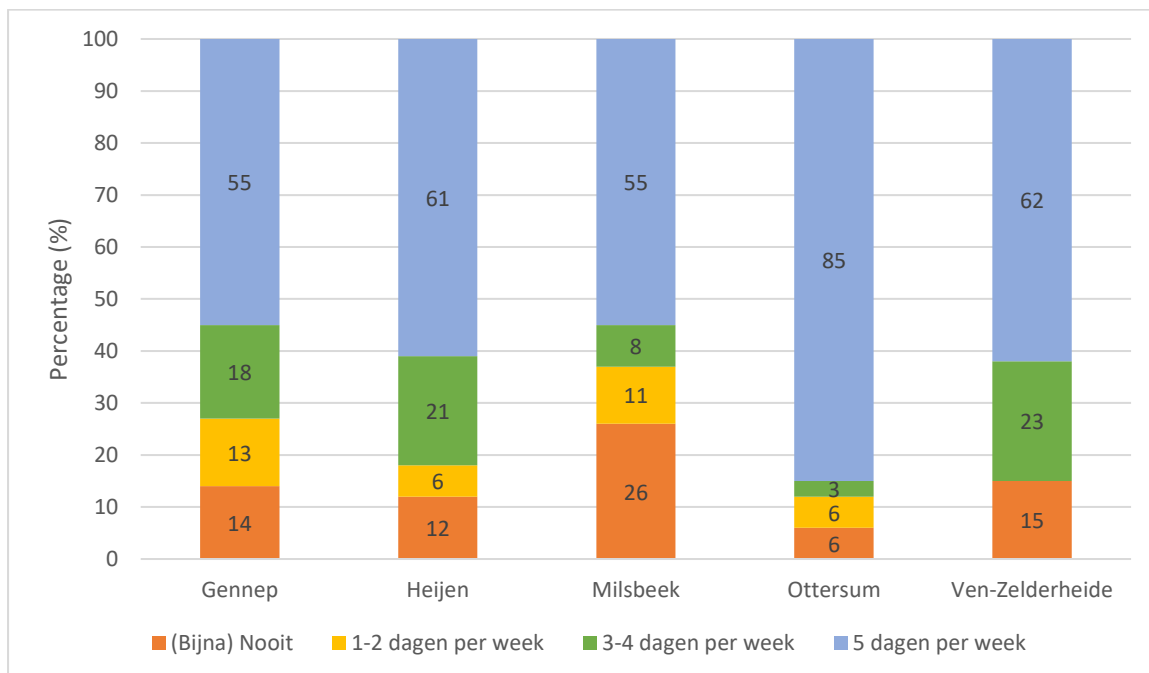
Met 92% gaan de 12-jarigen bij uitstek het vaakst 5 dagen per week lopend of fietsend naar school. Uit figuur 4.2 wordt ook duidelijk dat naarmate de kinderen ouder worden ze vaker lopend of fietsend naar school gaan. De leeftijd lijkt van grote invloed te zijn op het vervoer naar school. Bij de 4-jarigen is er de grootste spreiding in de antwoordopties en daarmee de grootste variatie in vervoer naar school.

Deze leeftijdstrend in relatie tot vervoer naar school was in 2016 en 2019 ook zichtbaar. In 2016 ging 82% van de kinderen uit groep 8, ten opzichte van 47% van de kinderen uit groep 5 vijf dagen per week lopend of fietsend naar school. In 2019 was dit 75% uit groep 8 ten opzichte van 38% uit groep 5.

Figuur 4.2 Lopend en fietsend naar school in relatie tot leeftijd

Als wordt gekeken naar de verdeling van lopend en fietsend naar school in relatie tot de woonplaats is in figuur 4.3 duidelijk te zien dat de kinderen in Ottersum het vaakst naar school lopen of fietsen, 85% doet dit iedere schooldag. In Milsbeek gaan ze het minst vaak vijf dagen per week lopend of fietsend naar school (55%) en gaan ze het vaakst (bijna) nooit lopend of fietsend naar school (26%).

Figuur 4.3 Lopend en fietsend naar school in relatie tot woonplaats

Het geslacht, geboorteland van het kind en de herkomst van de ouders lijken geen invloed te hebben op het vervoer naar school.

Ongeveer de helft van de kinderen (58%) is minder dan tien minuten per dag lopend of fietsend onderweg naar school. Dit is een lichte daling van opzichte van de monitoren uit 2016 en 2019, toen lag dit percentage respectievelijk op 65% en 64%, zie tabel 4.5. Het aantal kinderen dat 10-20

minuten per dag lopend of fietsend naar school gaat is gestegen ten opzichte van de monitor uit 2019.

Tabel 4.5 Tijd lopend en fietsend onderweg naar school (%)

Tijd	2016	2019	2024
Minder dan 10 minuten per dag	65	64	58
10-20 minuten per dag	25	22	33
20-30 minuten per dag	5	5	3
30 minuten tot een uur per dag	2	5	3
Langer dan een uur per dag	3	4	3

4.3 Sporten

95% van de kinderen heeft de twaalf maanden voorgaand aan het onderzoek na schooltijd een sport beoefend. De 5% die geen sport heeft beoefend vallen in de leeftijdsgroep 4-7 jaar, waarbij 4-jarigen kinderen het grootste aandeel hierin hebben. 43% van de 4-jarigen heeft geen sport beoefend. Van de 5-jarigen heeft 8% geen sport beoefend, van de 6-jarigen 5% en van de 7-jarigen heeft 7% geen sport beoefend.

100% van de kinderen van 8 jaar en ouder hebben een sport beoefend in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek.

Als wordt gekeken naar de relatie tussen de woonplaats en de sportdeelname van de kinderen, is te zien dat 100% van de kinderen uit de kern Ottersum en Ven-Zelderheide een sport beoefenen. De overige drie kernen benaderen de 100%. In de kern Gennep sport 93% van de kinderen, in de kern Milsbeek sport 95% en in Heijen sport 97% van de kinderen. De woonplaats lijkt geen grote invloed te hebben op de sportdeelname van de kinderen.

Er zijn geen verschillen te zien in sportdeelname in relatie tot geslacht, geboorteland van het kind en de ouders.

4.3.1 Sportfrequentie

94% van de kinderen voldoet aan de RSO-norm van minimaal twaalf keer per jaar sporten.

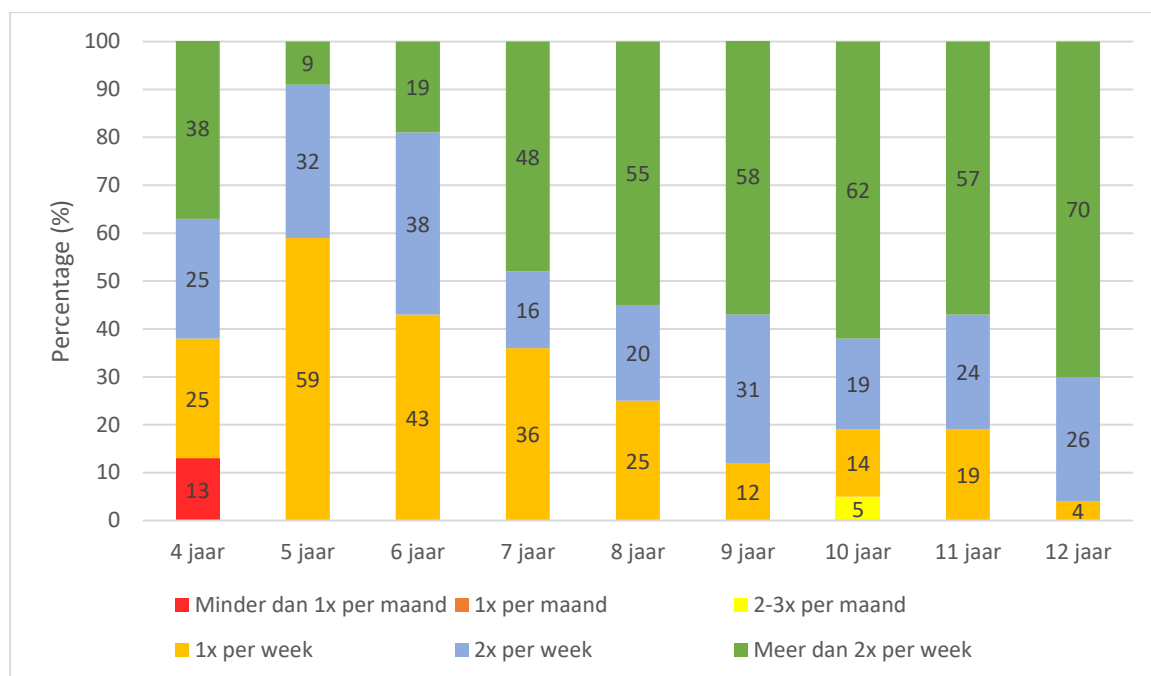
De helft van de kinderen die een sport beoefent doet dit meer dan twee keer per week. Slechts 2% doet dit minder dan één of twee tot drie keer per maand. De resultaten zijn weergegeven in tabel 4.6. In deze tabel zijn ook de resultaten van de sportfrequentie uitgesplitst naar geslacht zichtbaar. Het aandeel jongens dat meer dan twee keer per week sport is 54%, terwijl dit bij de meisjes 44% is. Daarentegen is 100% van de meisjes wekelijkse sporters.

De trend waarbij jongens vaker dan meisjes meer dan twee keer per week sport was ook terug te zien in de monitoren van 2016 en 2019.

Tabel 4.6 Frequentie sportdeelname (in relatie tot geslacht) (%)

Frequentie	2024	Jongens	Meisjes
Minder dan 1 keer per maand	1	1	0
1 keer per maand	0	0	0
2-3 keer per maand	1	2	0
1 keer per week	24	21	28
2 keer per week	24	22	28
Meer dan 2 keer per week	50	54	44

Als de sportfrequentie wordt getoond op basis van de leeftijd is te zien dat het aandeel dat minder dan één keer per maand sport enkel voorkomt bij kinderen in de leeftijd van vier jaar. Daarnaast komt het twee tot drie keer per maand sporten alleen voor bij 10-jarigen kinderen. Verder neemt het meer dan twee keer per week sporten met de leeftijd toe, waarbij kinderen van twaalf jaar het vaakst meer dan twee keer per week sporten (70%). Het één keer per week sporten neemt juist met de toenemende leeftijd af, waarbij de 5-jarigen het vaakst één keer per week sporten. In figuur 4.4 worden de resultaten getoond.

Figuur 4.4 Sportfrequentie in relatie tot leeftijd

4.3.2 Redenen om te sporten

96% van de kinderen die een sport beoefent doet dit omdat het leuk is en 74% omdat het gezond is. Deze resultaten komen overeen met de monitoren uit 2016 en 2019, waar dit ook de twee voornaamste redenen waren om te sporten. De minst belangrijke reden om te sporten is om aan anderen te laten zien wat ze kunnen (1%). In tabel 4.7 worden de resultaten getoond. De tabel bevat ook de redenen om te sporten in relatie tot geslacht. Jongens sporten veel vaker (11%) om gespierd te worden dan meisjes (1%).

Tabel 4.7 Redenen om te sporten (in relatie tot geslacht) (%)

Reden	2024	Jongens	Meisjes
Omdat het leuk is	96	94	97
Omdat het gezond is	74	73	75
Om in conditie / op gewicht te komen / blijven	30	31	29
Om gespierd te worden	6	11	1
Om met vrienden samen te zijn	53	57	49
Om ergens bij te horen	15	18	11
Omdat ik goed ben in sport	17	18	15
Om aan anderen te laten zien wat ik kan	1	1	1
Om te ontspannen	40	39	42
Anders	7	7	6

Als de resultaten worden uitgesplitst naar leeftijd is te zien dat 'omdat het leuk is' en 'omdat het gezond is' voor iedere leeftijd op de eerste en tweede plek komen. Conditie/ gewicht en spierkracht

worden belangrijkere reden naarmate de kinderen ouder worden. Sporten om te ontspannen daarentegen wordt minder belangrijk naarmate de leeftijd stijgt. Tabel 4.8 laat de resultaten zien.

Tabel 4.8 Redenen om te sporten in relatie tot leeftijd (%)

Reden	4 jaar	5 jaar	6 jaar	7 jaar	8 jaar	9 jaar	10 jaar	11 jaar	12 jaar
Omdat het leuk is	88	86	95	92	100	92	100	100	96
Omdat het gezond is	75	71	81	72	80	73	81	71	61
Om in conditie/ op gewicht te komen/ blijven	13	19	19	28	35	35	32	33	39
Om gespierd te worden	0	0	5	8	0	4	5	10	13
Om met vrienden samen te zijn	63	29	52	64	50	58	59	52	48
Om ergens bij te horen	13	5	29	24	25	15	8	10	13
Omdat ik goed ben in sport	0	10	25	22	25	15	19	17	22
Om aan anderen te laten zien wat ik kan	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Om te ontspannen	63	29	52	40	50	23	43	36	43
Anders	25	33	0	12	0	4	3	0	4

4.3.3 Sportvoorkeuren

Veldvoetbal (35%) is de meeste populaire sport onder de basisschoolkinderen in de gemeente Gennep, gevolgd door de zwemsport (25%) en danssport (21%). In tabel 4.9 is de top tien beoefende sporten weergegeven.

Tabel 4.9 Top tien sportvoorkeuren (%)

Sport	2024
Voetbal	35
Zwemsport (excl. waterpolo)	25
Danssport	21
Gymnastiek / turnen	13
Paardensport	12
Korfbal	8
Judo	7
Skeeleren / skaten	6
Volleybal	5
Tennis	5

Uitgesplitst naar geslacht is de top drie meest beoefende sport voor jongens als volgt: 1. voetbal (59%), 2. judo (10%) en 3. tennis (9%). Voor meisjes is de top drie als volgt: 1. danssport (41%), 2. paardensport en zwemsport (beiden 21%) en 3. korfbal (16%). De top drie beoefende sporten per geslacht verschillen niet veel met resultaten van de monitor uit 2019. Voor de jongens stond in 2019 basketbal op de derde plek en voor de meisjes was korfbal nummer twee en paardensport nummer drie in de lijst.

4.3.4 Organisatievorm

64% van de kinderen die een sport beoefent doet dit bij een sportvereniging, zie tabel 4.10. Ook uit de resultaten van de monitor uit 2019 bleek dat het overgrote deel van de kinderen sport bij een

sportvereniging. 24% van de kinderen sport bij een dansschool/ fitnesscentrum/ manege of zwembad.

Als wordt gekeken naar geslacht zijn er voornamelijk verschillen zichtbaar bij het sporten bij een vereniging en bij een dansschool/ fitnesscentrum/ manege/ zwembad. 77% van de jongens, ten opzichte van 50% van de meisjes sport bij een sportvereniging. 13% van de jongens, ten opzichte van 37% van de meisjes sport bij een dansschool/ fitnesscentrum/ manege/ zwembad. Dit komt overeen met de sportvoorkeuren beschreven in 4.3.3. Hieruit bleek dat danssport, paardensport en zwemsport in de top drie van meeste beoefende sporten bij meisjes behoorden.

Deze verschillen in organisatievorm in relatie tot geslacht zijn in 2016 en 2019 ook naar voren gekomen.

Tabel 4.10 *Organisatievorm van beoefende sporten (in relatie tot geslacht) (%)*

Organisatievorm	2024	Jongens	Meisjes
Bij een sportvereniging	64	77	50
Bij een dansschool/ fitnesscentrum/ manege/ zwembad	24	13	37
Thuis / op straat	5	5	4
In het bos / in een park	2	3	1
Anders	5	2	8

4.3.5 Lid van sportvereniging

89% van de kinderen die een sport beoefenen is lid van een sportvereniging. Het verschil tussen jongens en meisjes dat lid is van een sportvereniging is minimaal. Geslacht lijkt hier geen invloed op te hebben. De resultaten zijn weergegeven in tabel 4.11.

Tabel 4.11 *Lid van sportvereniging (in relatie tot geslacht) (%)*

Lid sportvereniging	2024	Jongens	Meisjes
Wel lid van een sportvereniging	89	85	87
Geen lid van een sportvereniging	31	15	13

100% van de kinderen uit de kern Ven-Zelderheide is lid van een sportvereniging. In de overige kernen ligt dat percentage lager, waarbij de kern Heijen het laagste scoort op het gebied van lidmaatschap bij een sportvereniging, namelijk 75%, zie tabel 4.12.

Tabel 4.12 *Lid van sportvereniging in relatie tot woonplaats (%)*

Lid sportvereniging	Gennep	Heijen	Milsbeek	Ottersum	Ven-Zelderheide
Wel lid van een sportvereniging	89	75	83	85	100
Geen lid van een sportvereniging	11	25	17	15	0

Als wordt gekeken naar de invloed van leeftijd op het lidmaatschap bij een vereniging is in tabel 4.13 te zien dat het percentage kinderen dat lid is bij een vereniging stijgt naarmate kinderen ouder worden. Op 10-jarige leeftijd heeft dit een hoogtepunt bereikt, waarbij 97% van de kinderen lid is van een sportvereniging.

Tabel 4.13 Lid van sportvereniging in relatie tot leeftijd (%)

Lid sportvereniging	4 jaar	5 jaar	6 jaar	7 jaar	8 jaar	9 jaar	10 jaar	11 jaar	12 jaar
Wel lid van een sportvereniging	50	59	86	84	85	96	97	95	83
Geen lid van een sportvereniging	50	41	14	16	15	4	3	5	17

Op de vraag waarom een kind geen lid is van een sportvereniging geeft 18% aan dat het liever op een andere manier sport. 5% geeft aan dat het te duur is, 9% zegt “weet ik niet” en 68% geeft aan hiervoor een andere reden te hebben. 50% van de respondenten geeft als toelichting hierbij eerst de zwemles af te willen maken alvorens zij zich bij een sportvereniging aanmelden. Het ontbreken van energie na schooltijd is voor kinderen ook een reden om geen lid te zijn van een sportvereniging.

4.3.6 Niet sporten

5% van de basisschool kinderen in de gemeente Gennep heeft de twaalf maanden voorgaand aan het onderzoek geen sport beoefend. Voor het niet sporten zijn verschillende redenen aangeduid. Hoge kosten en niet weten wat er te doen is werden beiden door 18% van de niet sportende kinderen gekozen. Sporten niet leuk vinden en geen tijd hebben werden beiden door 9% aangeduid. 55% antwoordt met ‘anders’ op deze vraag. Bij deze vraag konden respondenten een toelichting geven. Hieruit blijkt dat de jonge leeftijd vaak de reden is om nog geen sport te beoefenen. Daarnaast werd enkele malen aangegeven dat het kind op de wachtlijst voor zwemles stond of nog te jong was voor de sport die hij/zij wilde beoefenen.

De jonge leeftijd als reden om nog geen sport te doen is ook terug te zien in de uitsplitsing van niet sporten naar leeftijd. 43% van de 4-jarigen beoefende namelijk geen sport.

73% van de niet sportende kinderen geeft aan (weer) zin te hebben om te sporten. De voornaamste reden om (weer) te gaan sporten is omdat het leuk is (91%). Andere redenen zijn om te ontspannen, om met vrienden te zijn, omdat het een uitdaging of iets nieuws is (allen 55%) en om ergens bij te horen (27%).

Respondenten konden aangeven wat ze nodig achten om (weer) te gaan sporten. Op deze open vraag kwamen verschillende antwoorden, zoals een sportactiviteit geschikt vanaf vier jaar, meer financiële middelen, meer sporten in de avond of andere tijden, goede motivatie vanuit vrienden en ouders/verzorgers en plek in het zwembad.

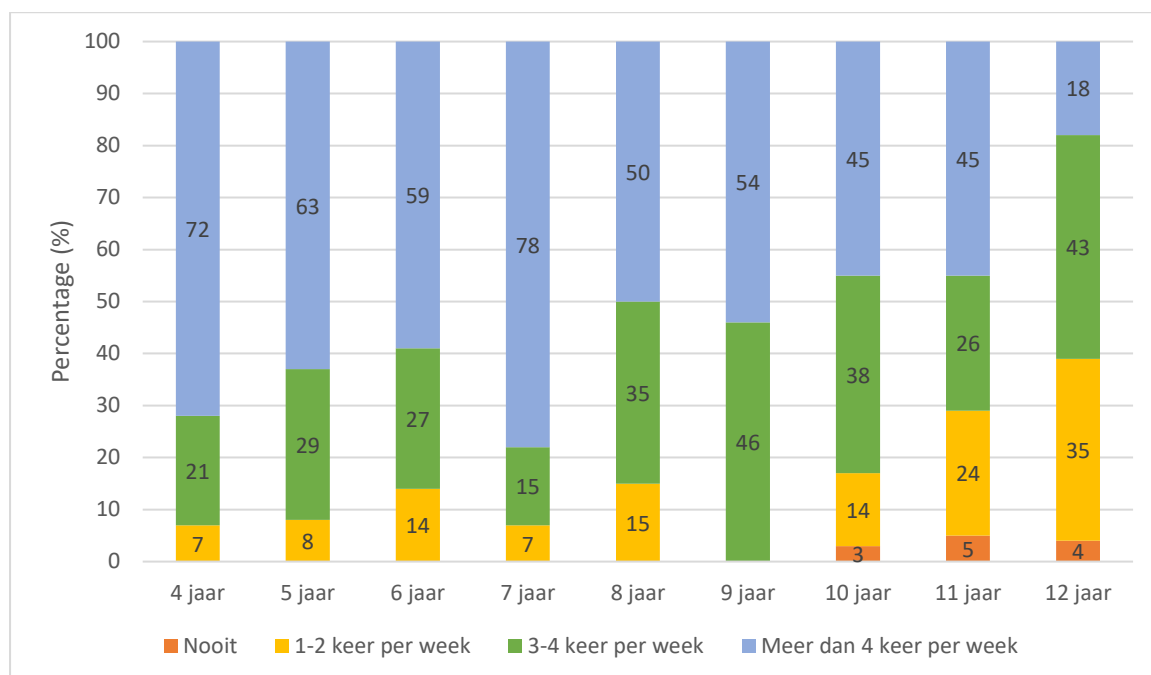
4.4 Buiten spelen

52% van de kinderen speelt meer dan 4 dagen per week buiten en 2% speelt nooit buiten. Het aantal kinderen dat meer dan vier keer per week buiten speelt is afgelopen jaren afgenomen, in 2016 was dit nog 61%. De frequentie van het buitenspelen is te zien in tabel 4.14.

Tabel 4.14 Frequentie buitenspelen (%)

Frequentie	2016	2019	2024
Nooit	0	3	2
1-2 keer per week	6	10	15
3-4 keer per week	22	21	31
Meer dan 4 keer per week	61	57	52
Weet ik niet	11	9	0

Hoe ouder de kinderen worden, hoe minder vaak zij meer dan vier keer per week buiten spelen. 18% van de 12-jarigen speelt nog meer dan vier keer per week buiten. Een uitzondering in deze dalende trend zijn de 7-jarigen. Zij spelen het vaakst meer dan vier keer per week buiten (78%). De resultaten van het buiten spelen in relatie tot leeftijd zijn weergegeven in figuur 4.5.

Figuur 4.5 Buiten spelen in relatie tot leeftijd

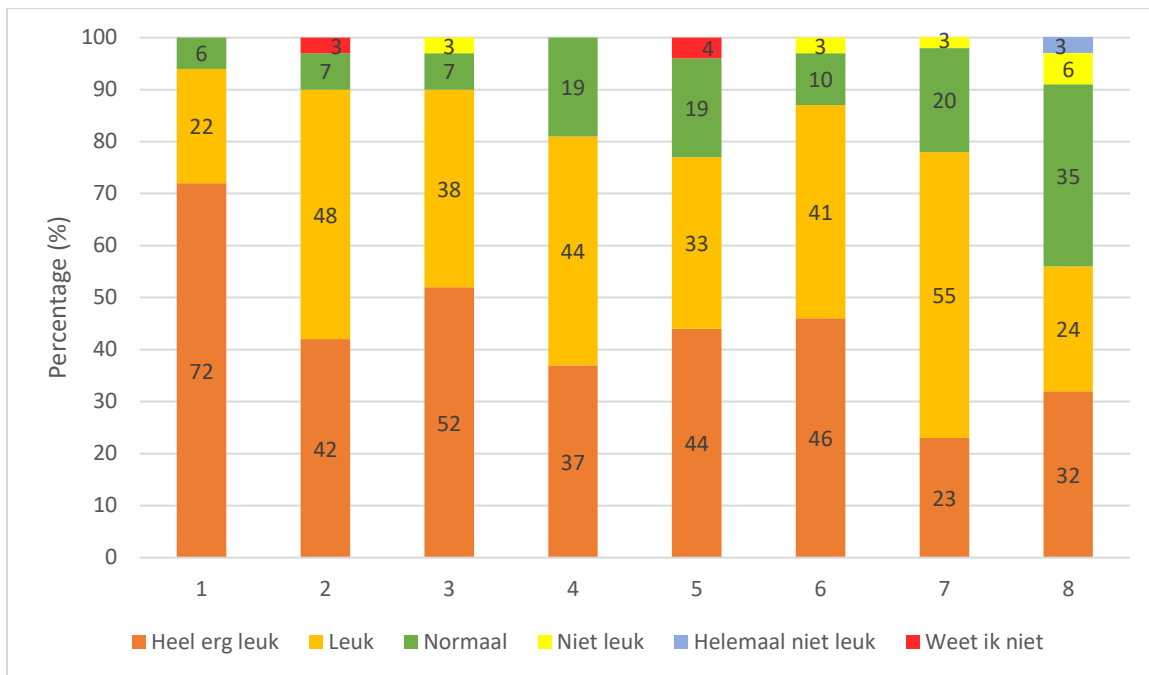
4.5 Bewegingsonderwijs

Kinderen konden hun mening geven over het bewegingsonderwijs op school. 80% geeft aan dit (heel erg) leuk te vinden. Slechts 4% vindt de gymles (helemaal) niet leuk. In 2016 en 2019 gaf ook de grote meerderheid aan de gymles leuk te vinden. In tabel 4.15 zijn de resultaten weergegeven. Als er wordt gekeken naar de invloed van geslacht is te zien dat jongens de gymles vaker heel erg leuk vinden (48%) vergeleken met meisjes (33%). Met 23% duiden de meisjes de gymles daarentegen vaker aan als 'neutraal' vergeleken met de jongens (8%).

Tabel 4.15 Tevredenheid gymles (in relatie tot geslacht) (%)

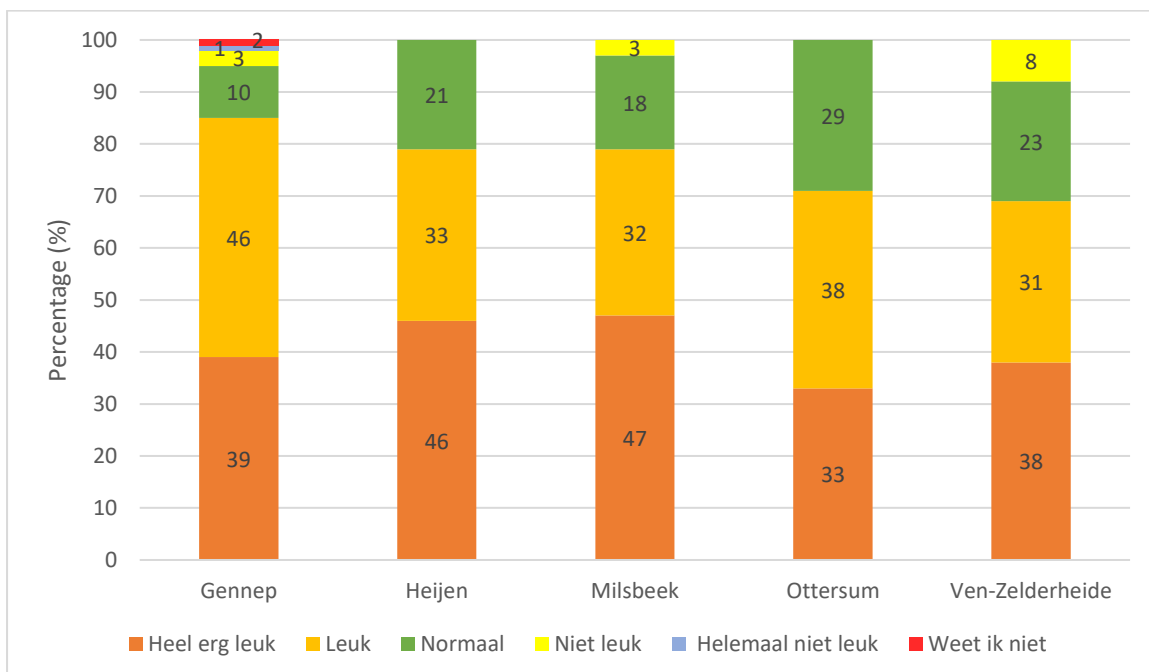
Gymles	2024	Jongens	Meisjes
Heel erg leuk	40	48	33
Leuk	40	41	39
Neutraal	16	8	23
Niet leuk	2	2	3
Helemaal niet leuk	1	0	1
Weet ik niet	1	1	1

Aangezien kinderen per leerjaar gymmen, zijn in dit geval de resultaten uitgesplitst naar leerjaar, zie figuur 4.6. 94% van de kinderen uit groep 1 geeft aan de gymles (heel erg) leuk te vinden. Deze kinderen zijn daarmee het meest enthousiast over de gymlessen op school. De mate waarin de gymles als (heel erg) leuk wordt ervaren neemt af naarmate de kinderen in een hogere groep komen. Hier tegenover staat dat de kinderen vaker een neutrale of negatieve mening hebben over de gymles als ze in een hogere groep komen. 9% van de kinderen uit groep 8 vindt de gymles (helemaal) niet leuk.

Figuur 4.6 Tevredenheid gymles in relatie tot leerjaar

Gymlessen worden gegeven per basisschool waardoor de tevredenheid per woonplaats relevante informatie kan opleveren. Figuur 4.7 laat deze resultaten zien. In de kernen Heijen en Ottersum komen de antwoordopties ‘niet leuk’ en ‘helemaal niet leuk’ niet voor. Echter, de kinderen in de kern Ottersum zijn ook het meest neutraal in het antwoord, 29% van de kinderen geeft aan de gymles ‘neutraal’ te vinden. In de kern Ven-Zelderheide lijken de kinderen het minst enthousiast over de gymles. Slechts 69% vindt de gymles (heel erg) leuk, 23% is neutraal in de mening en 8% vindt de gymles niet leuk.

Figuur 4.7 Tevredenheid gymles in relatie tot woonplaats

Op de vraag wat kinderen graag anders wensen in de gymles werd enkele keren de behoefte aan variatie in spellen en sporten benoemd.

4.6 Sjors Sportief

Sjors Sportief is een project waarbij de basisschoolkinderen in de gemeente Gennep op een laagdrempelige manier kennis kunnen maken met een grote verscheidenheid aan sportieve en creatieve aanbieders en activiteiten, zonder lid te hoeven worden van een club of vereniging. De activiteiten binnen dit project vinden plaats na schooltijd.

24% van de basisschoolkinderen heeft de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek deelgenomen aan activiteiten van Sjors Sportief. 76% heeft niet deelgenomen aan deze activiteiten. Onder de meisjes heeft 31% deelgenomen aan activiteiten van Sjors Sportief en bij de jongens is dat 18%. De resultaten zijn zichtbaar in tabel 4.16. In 2019 was de verhouding in deelname tussen jongens en meisjes nagenoeg gelijk.

Tabel 4.16 Deelname Sjors Sportief (in relatie tot geslacht) (%)

Deelname Sjors Sportief	2024	Jongens	Meisjes
Wel deelgenomen aan activiteiten	24	18	31
Niet deelgenomen aan activiteiten	76	82	69

In tabel 4.17 is te zien dat 14% van de 6-jarige kinderen in de twaalf maanden voorgaand aan dit onderzoek hebben deelgenomen aan activiteiten van Sjors Sportief. Kinderen van deze leeftijd nemen daarmee het minst vaak deel aan activiteiten. 35% van de 8-jarigen kinderen heeft deelgenomen aan de activiteiten en neemt daarmee het vaakst deel aan de activiteiten van Sjors Sportief.

Tabel 4.17 Deelname Sjors Sportief in relatie tot leeftijd (%)

Deelname Sjors Sportief	Leeftijd								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Wel deelgenomen aan activiteiten	21	25	14	30	35	23	19	33	13
Niet deelgenomen aan activiteiten	79	75	86	70	65	77	81	67	87

Als wordt gekeken naar de invloed van de woonplaats op de deelname van activiteiten van Sjors Sportief zijn er geen grote verschillen te zien. Het aantal kinderen dat heeft deelgenomen aan activiteiten varieert binnen de kernen van gemeente Gennep tussen 22-31%. De woonplaats lijkt daarmee niet van invloed op de deelname aan de activiteiten van Sjors Sportief, zie tabel 4.18.

Tabel 4.18 Deelname Sjors Sportief in relatie tot woonplaats (%)

Deelname Sjors Sportief	Gennep	Heijen	Milsbeek	Ottersum	Ven-Zelderheide
Wel deelgenomen aan activiteiten	22	30	24	24	31
Niet deelgenomen aan activiteiten	78	70	76	76	69

De activiteiten van Sjors Sportief worden door 89% van de kinderen als (heel erg) leuk ervaren. 9% is neutraal in het antwoord en de overige 2% weet het niet.

Van de kinderen die deel hebben genomen aan de activiteiten van Sjors Sportief is 12% lid geworden van een sportvereniging. Meisjes zijn vaker lid worden van een sportvereniging door Sjors Sportief (21%) dan jongens (4%).

4.7 Gennep Doet Mee

Gennep Doet Mee is een initiatief om kinderen, ouderen en kwetsbare inwoners van de gemeente Gennep meer en beter in beweging te krijgen. Dit initiatief wordt samen met lokale partners uit de gemeente Gennep uitgevoerd.

73% van de basisschoolkinderen is niet bekend met Gennep Doet Mee. 27% is hier wel bekend mee. De bekendheid van Gennep Doet Mee lijkt niet samen te hangen met het geslacht van de kinderen, zie tabel 4.19.

Tabel 4.19 Bekendheid Gennep Doet Mee (in relatie tot geslacht) (%)

Bekendheid Gennep Doet Mee	2024	Jongens	Meisjes
Wel bekend	27	28	27
Niet bekend	73	72	73

Kijkend naar de leeftijd van kinderen varieert de bekendheid van Gennep Doet Mee tussen de 22% bij de 7-jarigen en 36% bij de 4- en 6-jarigen. Ook leeftijd lijkt daarmee van grote invloed te zijn op de bekendheid van Gennep Doet Mee. In tabel 4.20 worden de resultaten weergegeven.

Tabel 4.20 Bekendheid Gennep Doet Mee in relatie tot leeftijd (%)

Bekendheid Gennep Doet Mee	Leeftijd								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Wel bekend	36	33	36	22	30	23	24	21	26
Niet bekend	64	67	64	78	70	77	76	79	74

De woonplaats lijkt in grote mate invloed te hebben op de bekendheid van Gennep Doet Mee onder kinderen. In tabel 4.21 is te zien dat 33% van de kinderen uit de kern Gennep bekend is met dit initiatief. Voor de kern Ven-Zelderheide is dit 31% en voor de kern Ottersum 29%. In de overige twee kernen ligt het percentage kinderen dat bekend is met Gennep Doet Mee lager. In de kern Milsbeek is 18% van de kinderen bekend met dit initiatief en in de kern Milsbeek is dit 15%.

Tabel 4.21 Bekendheid Gennep Doet Mee in relatie tot woonplaats (%)

Bekendheid Gennep Doet Mee	Gennep	Heijen	Milsbeek	Ottersum	Ven-Zelderheide
Wel bekend	33	15	18	29	31
Niet bekend	67	85	82	71	69

4.8 Zwemdiploma's

Er is geïnventariseerd welke zwemdiploma's de kinderen hebben. 78% van de kinderen heeft zwemdiploma A, 74% heeft zwemdiploma B en 46% heeft diploma C. De vergelijking met de resultaten van voorgaande monitoren kan bij deze vraag een heel vertekend beeld geven, aangezien in 2016 en 2019 enkel kinderen uit groep 5 tot en met groep 8 zijn geïnccludeerd. Hoe ouder de kinderen, hoe groter de kans dat de kinderen een zwemdiploma bezitten.

Zodra het volledige ABC-zwemdiploma is behaald kan de zwemvaardigheid en -veiligheid verder worden vergroot met zwemvaardigheidsdiploma's 1, 2 en 3. Deze worden in veel gevallen behaald door kinderen die verder willen gaan in de zwemsport. Vandaar dat het aantal kinderen met deze zwemvaardigheidsdiploma's lager ligt dan het aantal kinderen dat zwemdiploma A, B of C heeft behaald. Het aantal kinderen in de gemeente Gennep dat een zwemdiploma of zwemvaardigheid heeft behaald is weergegeven in tabel 4.22.

Tabel 4.22 Aantal zwemdiploma's (%)

Zwemdiploma	2024
Ik heb geen zwemdiploma's	14
A	78
B	74
C	46
Zwemvaardigheid 1	3
Zwemvaardigheid 2	2
Zwemvaardigheid 3	2

Als wordt gekeken naar de resultaten uitgesplitst naar leerjaar is te zien dat het merendeel van de kinderen uit groep 1 nog geen zwemdiploma heeft. Dit aantal daalt naarmate de kinderen in een hogere groep komen. Opvallend is dat in groep 6 en groep 8 nog steeds 3% geen zwemdiploma heeft. In groep 6, 7 en 8 heeft meer dan de helft van de kinderen het volledige ABC-diploma behaald. Zie tabel 2.23 voor de resultaten uitgesplitst naar leerjaar.

De resultaten per leerjaar kunnen wel vergeleken worden met resultaten uit de monitor van 2019. Het valt op dat in 2024 minder kinderen uit groep 5, 6, 7 en 8 zwemdiploma A hebben, maar dat het aantal kinderen uit deze groepen dat zwemdiploma C heeft is gestegen in vergelijking met 2019.

Het aantal kinderen dat in groep 5, 6 en 7 zwemvaardigheid 1, 2 of 3 heeft behaald is door de jaren heen ook gedaald. Enkel het aantal kinderen uit groep 8 met deze zwemvaardigheden is gestegen.

Tabel 2.23 Aantal zwemdiploma's in relatie tot leerjaar (%)

Frequentie	2019				2024							
	Groep				Groep							
	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Geen zwemdiploma's	0	2	0	0	89	45	3	0	0	3	0	3
A	93	91	97	100	11	31	93	88	85	83	95	91
B	86	72	72	89	0	17	93	88	85	80	95	85
C	48	52	48	54	0	10	38	44	44	62	73	62
Zwemvaardigheid 1	0	7	10	3	0	3	0	0	4	3	0	9
Zwemvaardigheid 2	0	7	7	2	0	0	0	0	4	0	0	9
Zwemvaardigheid 3	0	6	7	2	0	0	0	0	0	0	0	12

4.9 Toekomstwensen

Aan de kinderen is gevraagd wat ze nog zouden willen doen met sport wat ze op dit moment nog niet doen. 33% van de kinderen geeft hierbij aan niks anders te willen doen. 18% geeft aan te willen sporten bij een sportvereniging. Sporten via naschoolse sportactiviteiten en meedoen aan een sportevenement scoren beiden 12%. 18% geeft aan het niet te weten en 1% kiest voor anders. Hierbij worden voornamelijk andere sporten benoemd, zoals volleybal, voetballen en zwemmen. Maar ook zangles, breakdance en een eigen pony worden hierbij genoemd.

Tot slot is gevraagd welke sport de kinderen nog missen in de gemeente Gennep. 38% geeft aan het sportaanbod voldoende te vinden en geen sporten te missen. In de overige antwoorden komen sporten terug als bobsleeën, bolderen, boogschieten, breakdance, jongens turnen, freerunning, hockey, kinderyoga, ninja-training, stuntsteppen, synchroonzwemmen en ritmisch turnen.

5. Conclusie

In dit hoofdstuk wordt een totaalbeeld geschetst over het sport- en beweeggedrag van inwoners van de gemeente Gennep. Daarnaast worden ook de meest relevante conclusies gegeven.

Ongeveer de helft van het aantal inwoners in de gemeente Gennep voldoet aan de Beweegrichtlijnen. Voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar is dit namelijk 51% en voor inwoners van 13 jaar en ouder is dit 49%. Het aantal volwassenen uit gemeente Gennep dat voldoet aan de Beweegrichtlijnen ligt hoger dan het landelijk gemiddelde (44%), maar het aantal kinderen uit gemeente Gennep dat voldoet aan de Beweegrichtlijnen ligt lager dan het landelijk gemiddelde (60%).

71% van de inwoners van 13 jaar en ouder voldoet aan de norm van twaalf keer per jaar sporten (de RSO-norm). Alhoewel dit een daling is ten opzichte van de 81% die in 2019 voldeed aan deze norm, komt dit overeen met het landelijk gemiddelde. Landelijk voldoet namelijk ook 71% van de Nederlanders aan de RSO-norm. Het percentage kinderen in de gemeente Gennep dat voldoet aan de RSO-norm is 94%. Het aantal niet-maandelijkse sporters neemt af naarmate men ouder wordt.

Gezondheid/ lichaamsbeweging en het plezier in sporten zijn zowel bij kinderen als bij de inwoners van 13 jaar en ouder de voornaamste redenen om te sporten. In 2019 waren dit voor gemeente Gennep ook de voornaamste redenen om te sporten. Ook landelijk worden dit als belangrijke motieven genoemd.

Grote verschillen tussen de monitor voor inwoners van 13 jaar en ouder en de monitor voor kinderen zijn te zien in de sportvoorkeuren. Inwoners vanaf 13 jaar geven bij de sportvoorkeuren voornamelijk individuele sporten op die op bijna ieder moment van de dag beoefend kunnen worden (bv. fitness en wandelsport). Hiertegenover staan de sportvoorkeuren van kinderen die vaker in groepsverband of georganiseerd plaatsvinden (bv. voetbal en danssport). De zwemsport is bij beide groepen inwoners een populaire sport.

Bovenstaande conclusie wordt bevestigd als gekeken wordt naar de organisatievorm van de sportbeoefening, waarbij kinderen voornamelijk sporten bij een sportvereniging en onder inwoners van 13 jaar en ouder de anders georganiseerde sport (bv. sporten bij een commerciële aanbieder) het populairst is. Deze vormen van sportbeoefening waren in 2019 ook het meest populair bij de inwoners uit de gemeente Gennep. Een opvallend resultaat is de stijging in het aantal inwoners van 13 jaar en ouder dat sport in georganiseerd verband (bv. bij een sportvereniging). In 2016 sportte 27% in georganiseerd verband, in 2019 werd dit 29% en in 2024 is dit 31%. Landelijk is er een afname van het aantal leden van een sportvereniging.

De inwoners van de gemeente Gennep ervaren de sportaccommodaties, -voorzieningen en -mogelijkheden in de openbare ruimte als uitnodigend. Enkele accommodaties of voorzieningen hebben volgens verschillende respondenten een renovatie nodig, maar de inwoners zijn er veelal tevreden over. Ook de veiligheid van de sportaccommodaties wordt als goed ervaren.

Het initiatief Gennep Doet Mee is bij ongeveer één vierde van de inwoners in de gemeente Gennep bekend. 26% van de inwoners van 13 jaar en ouder is er namelijk bekend mee en 27% van de kinderen.

Bijlage 1: onderzoeksoopzet

De onderzoeksoopzet voor de huidige sport- en beweegmonitor kan worden opgesplitst in twee delen. Het eerste deel betreft de inwoners van 13 jaar en ouder en het tweede deel betreft de kinderen tussen de 4 en 12 jaar. Voor beide delen konden respondenten een vragenlijst invullen die via het programma 'Volg je sportakkoord' is uitgezet. Via een uitnodigingsbrief, die per post is verstuurd, kregen inwoners het verzoek tot het invullen van de vragenlijst en een link waarmee de vragenlijst digitaal kon worden geopend. De vragenlijsten konden van april tot mei 2024 worden ingevuld.

Voor de vragen omtrent de Beweegrichtlijnen is gebruik gemaakt van vragen uit de SQUASH vragenlijst. Dit is een gestandaardiseerde vragenlijst voor volwassenen en kinderen voor het meten van lichamelijke activiteit. De antwoorden zijn vervolgens middels een rapport van het RIVM verwerkt tot de resultaten van de sport- en beweegmonitor (RIVM, 2020).

Hieronder wordt per deel de onderzoeksoopzet verder toegelicht.

1. Opzet sport- en beweegmonitor 13 jaar en ouder

In augustus 2023 woonden in de gemeente Gennep 15.808 personen van 13 jaar en ouder. Op basis van een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5% (standaard percentage) was de vereiste steekproefgrootte 376. Om dit aantal te bereiken is een willekeurige groep van 4000 inwoners van 13 jaar en ouder uitgenodigd voor deelname aan het onderzoek. De willekeurige groep is geselecteerd op basis van een aselechte steekproef via de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Uiteindelijk hebben 477 inwoners van 13 jaar en ouder deelgenomen aan het onderzoek. Dit is een respons van 11.9%. Deze respons is voldoende voor een representatief beeld van het sport- en beweeggedrag van het totaal aantal inwoners van 13 jaar en ouder in de gemeente Gennep.

Om de huidige resultaten te kunnen vergelijken met de resultaten uit de monitoren van 2016 en 2019, is op hoofdlijnen dezelfde vragenlijst gebruikt. De opbouw van de vragenlijst was als volgt:

- Beweegrichtlijnen
- Sporten en bewegen
- Sportaccommodatie
- Niet sporten
- Sport in de openbare ruimte
- Vrijwilligerswerk
- Gennep Doet Mee
- Algemene Vragen

Respondenten konden in de vragenlijst aangeven of ze een beperking hadden. Hierdoor geeft deze sport- en beweegmonitor ook inzicht in het sport- en beweeggedrag van deze inwoners met een beperking.

2. Opzet sport- en beweegmonitor 4 t/m 12 jaar

In augustus 2023 woonden in de gemeente Gennep 1439 personen in de leeftijd 4 tot en met 12 jaar. Op basis van een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5% (standaard percentage) was de vereiste steekproefgrootte 304. Afgaand op de response rate van eerdere onderzoeken is ervoor gekozen om alle kinderen van 4 tot en met 12 jaar in de gemeente Gennep uit te nodigen voor het onderzoek. De kinderen zijn via de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) uitgenodigd.

In totaal hebben 237 kinderen meegedaan aan het onderzoek. Dit is een response van 16.5%. De vereiste steekproefgrootte is hiermee niet bereikt, wat betekent dat de resultaten enkel geïnterpreteerd kunnen worden voor de respondenten van het onderzoek. Met de generalisatie van de resultaten naar de gehele populatie 4 tot en met 12-jarigen moet voorzichtig worden omgegaan. Sommige resultaten kunnen in de gehele populatie anders zijn dan geschetst in dit onderzoek.

Op hoofdlijnen is dezelfde vragenlijst als in 2016 en 2019 gebruikt. De opbouw van de vragenlijst was als volgt:

- Sporten
- Beweegrichtlijnen
- Gymles
- Sjors Sportief
- Gennep Doet Mee
- Algemene Gegevens

Bijlage 2: literatuurlijst

- Alles over sport. (2020). *Beweegrichtlijnen voor mensen met fysieke beperking net iets anders*. Retrieved 17-06-2024 from <https://www.allesoversport.nl/thema/gezonde-leefstijl/beweegrichtlijnen-voor-mensen-met-fysieke-beperking-net-iets-anders/>
- Centraal Bureau voor Statistiek. (2022). *Sportdeelname 12 keer per jaar*. Retrieved 17-06-2024 from <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kernindicatoren/sportdeelname-12-keer-per-jaar>
- Centraal Bureau voor Statistiek. (2023a). *(On)gezonde leefstijl 2022: opvattingen, motieven en gedragingen*. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/on--gezonde-leefstijl-2022-opvattingen-motieven-en-gedragingen>
- Centraal Bureau voor Statistiek. (2023b). *Vrijwilligerswerk 2022*. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/vrijwilligerswerk-2022>
- NOC*NSF. (n.d.). *Sportgedrag in Nederland*. <https://nocnsf.nl/sportgedrag>
- RIVM. (2020). *Beweegrichtlijnen en Wekelijks Sporten; van vragenlijst tot cijfer*.
- Sociaal en Cultureel Planbureau. (2018). *Rapportage sport 2018*. <https://repository.scp.nl/bitstream/handle/publications/404/Rapportage%20sport%202018%20web.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- VZinfo. (2023). *Bewegen | Regionaal | Volwassenen*. Retrieved 17-06-2024 from <https://www.vzinfo.nl/bewegen/regionaal/volwassenen>
- VZinfo. (2024a). *Bewegen | Jongeren*. Retrieved 17-06-2024 from <https://www.vzinfo.nl/bewegen/jongeren>
- VZinfo. (2024b). *Bewegen | Volwassenen*. Retrieved 17-06-2024 from <https://www.vzinfo.nl/bewegen/volwassenen>

